DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P, NEGYEDÉVRE 7 P, FÉLÉVRE 14 P, ÉVENTE 26 PENGŐ
EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR

XIII. ÉVFOLYAM, 266. SZÁM. *Debrecen, 1936 november 20 péntek* ARA 10 FILLÉR

Kozma belügyminiszter nyilatkozott hajdumegyei s debreceni tapasztalatairól

Elismeréssel szólt a megyei és városi szociális és egészségügyi intézményekről

Kozma Miklós belügyminiszter, ki tegnap Debrecenben tartózkodott, hosszabb nyilatkozatot tett a »Debreczen« munkatársa előtt tapasztalatairól, benyomásairól, amelyeket hajdúmegyei és debreceni közegészségügyi szemléjén szerzett. A belügyminiszter a következőket mondta:

— Tegnap a hajdúmegyei, ma Debrecen város szociális intézményét és egészségügyi létesítményeit néztem meg. *Amit tegnap és ma láttam, mindaz, ami megvan, jól, szépen és praktikusan van megcsinálva és a meglevő intézményekkel szemben semmiféle kifogás nem hogy nem merült fel, de azok a legmesszebbmenő mértékben eleget tesznek hivatásuknak.*

AMIBEN NÁNÁS ÉS BÖSZÖRMÉNY PÉLDÁT MUTATOTT

— Voltak érdekesebb megfigyelései Nagyméltóságodnak a megyében?

— A tegnapi napról különösképpen három dolgot szeretnék megemlíteni. Az egyik az, hogy Hajdúnánáson láttam egy intézményt, amilyet a megye másutt is be akar vezetni és amilyet még sehol az országban nem láttam: *a központi szegénybeteg rendelőt.* Ez nagyon jó kezdeményezés és ezt figyelmébe fogom ajánlani másutt is a városoknak. A második, amit meg akarok említeni, az, hogy *a cigányügynek olyan rendezését és elintézését, mint ahogy ez Hajdúböszörményben történt, eddig még sehol sem láttam.* Kétségtelen, hogy a böszörményi az ország legtisztább, legrendezettebb és legjobb rendszerbe foglalt cigánytelepe és *talán ez az útja a cigánykérdés megoldásának, amit itt kezdeményeztek.* A harmadik a szoboszlói fürdő, amely különösképpen érdekelt. Szoboszló városát minden tőlem telhető módon támogatni is fogom, hogy a fürdő továbbfejlesztése lehetővé váljék. Konkrét javaslatokat juttattak hozzám, amelyeket Budapesten a legrövidebb idő alatt tárgyalás alá vétetek.

A FERTŐZŐ BETEGSÉG ELLENI KÜZDELEM

— Mi a véleménye Nagyméltóságodnak a fertőző betegségek elleni küzdelemről a megye területén?

— A fertőző betegségek elleni védekezés külön megbeszélés tárgyát képezte a hajdúmegyei városokban és községekben. Mindent részletesen megtárgyaltunk a főispán úrral és a tisztiorvosokkal és ebben a tekintetben is fejlődés várható.

— Van valamilyen irányban szükség továbbfejlesztő tevékenységre a megyében?

— Kívánatosnak és szükségesnek tartom — mondotta a belügyminiszter —, hogy a jövőben kifejlesztendő egészségügyi intézmények elsősorban a tbc., aztán a nemibetegségek elleni védekezést szolgálják, praktikusan és egységbe foglalva a közös munka jegyében együttműködjenek az összes meglevő intézmények. Ez így sokkal gazdaságosabb is lesz.

A DEBRECENI EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNYEKRŐL

— Mi a benyomása Nagyméltóságodnak a debreceni viszonyokról?

— Szemleutam második napján — ma — módomban volt a főispán úrral, az alispán úrral és a polgármester úrral a megyének és a városnak egészségügyeivel kapcsolatos kérdéseket megbeszélni. Nagyon értékes és érdekes felvilágosításokat kaptam, különösképpen a polgármester úr által előadottakra gondolok, amelyek a városnak számos nagyfontosságú kérdésére vonatkoznak. Ezek nagyon érdekeltek engem és örömmel láttam, hogy ezek a kérdések a polgármester úr elgondolásai szerint nagy stílben, praktikusan fognak megoldásra kerülni és a város érdekeit komolyan fogják szolgálni. A magam részéről a *legmesszebbmenő támogatást ígértem meg,* hogy a megoldás pénzügyi vonatkozásait elősegítsem.

— Milyennek ítéli Nagyméltóságod a debreceni egészségügyi intézményeket?

— A tiszti főorvosi hivatal mintaszerű. Különösképpen örültem annak, hogy ilyen rövid idő alatt — hiszen az államosítási törvény csak nemrégen lépett életbe — ilyen tökéletes megoldásra került sor, ami példaképül szolgálhat másutt is. *Végignéztem a város szociális intézményeit.* Kezdve a népházban az anya- és csecsemővédelemtől a szociális és népegészségügyi karitatív intézményekig, amelyeket szerves egységbe fogtak össze. Nagyon érdekelt az elaggott intelligens nők otthona. Igyekezni fogok segítségére lenni ezeknek a szociális intézményeknek. Debrecen különösen szerencsés helyzetben van ezekben a kérdésekben azért, mert egyrészt az egyetem révén, amelyből árad és sugárzik az egészségügyi kultúra, kapcsolódik ehhez a munkához, amely állami és hivatalos helyekről a város részéről történik és harmadik faktorként hozzá kapcsolódik a társadalmi munka, amelynek segítségére mindig nagy szükség van. *Az az organizáció, amelyben a város a szegénygyet megoldotta, pontosan megfelel annak az elgondolásnak, amelyben most ezt országos vonatkozásban kívánjuk megoldani.* Ezt Debrecenben már megcsinálták. Ugyanez a rendszer van már meg Egerben és Baján is, de vannak városok, ahol még csak ezután kerül megoldásra ez a probléma.

Horthy kormányzót uralkodónak kijáró tisztelettel fogadja a pápa

Vatikányváros, nov. 19. Horthy Miklós kormányzót a pápa a Vatikánban november 27-én szinte uralkodónak kijáró tisztelettel fogadja. A kormányzót a Főméltóságu asszony, Darányi miniszterelnök és Barcza György vatikáni magyar követ fogja kísérni.

A kormányzó és kísérete 6 vatikáni gépkocsin indul el a Quirinálból a Vatikánba. **Ez lesz az első eset, hogy egy államfő, aki az olasz király vendégeként időzik Rómában és a Szentszék mellett képviselete van, nem országának követségéről, hanem a Quirinálból indul a Vatikánba. Ez a körülmény az egyház és az olasz állam szivélyes viszonyát mutatja.**

Heves csata után a nemzetiek elfoglalták Madrid északnyugati negyedét

Szétrombolták a belügyminisztérium épületét

Adilja, nov. 19. (Éjfélkor jelentik.) A Molla tábornok parancsnoksága alatt felvonuló valamennyi hadoszlop csütörtökön délelőtt ujabb támadást kezdett. A nemzetiek repülőgépei nehéz bombákat vetettek a belügyminisztérium épületére. A támadás hatalmas csatává fejlődött. A nemzetiek erős küzdelem után bevették az északnyugati városnegyedet. A kormánycsapatok valamennyi megerősitett állása a nemzetiek kezébe jutott. Az egész városban rémület lett urrá.

Hendaye, november 19. Madridból érkezett hírek tudatják, hogy a Rosales városrészben egész házsorok leégtek. A népfrontkormány délelőtt hivatalos jelentést adott ki, hogy *a nemzeti felkelők nem tudtak előbbre jutni és a védősereg új ellentámadásra készül.*

Hajnalban két órakor a nemzetiek harminc repülőgépe ismét bombatámadást vezetett Madrid ellen. A bombázás szörnyű károkat okozott, de közelebbi részletek egyelőre még ismeretlenek.

A nemzeti csapatok — mint a burgosi rádióállomás közli — most már Madrid valamennyi magasabb fekvésű pontját kezükben tartják. *Már csak a madridi távbeszélőközpont hatalmas felhőkarcolója van a vörösök kezén.*

A szerdai nap nagy meglepetést hozott a vörös Madridnak. A polgári gárda tagjai hirtelen »megbízhatatlanokká« váltak és ezért a vörösök jobbnak látták, hogy *a polgári gárda tagjait kaszárnyáikba tereljék és ott lefegyverezzék.* A vörösek attól tartottak, hogy a polgári gárda fegyverestől átpártol a nemzeti csapatokhoz. A polgári gárdistákat most szovjet tisztek és szovjet katonák őrzik.

A villában, a nemzeti felkelők főhadiszállásán jelentést adtak ki, hogy *három nacionalista hadoszlop előnyomulóban van a külvárosok felől Madrid középpontja felé* és ha nem is nagy a térhódítás, ameyet éjszaka elértek, mindenesetre figyelemreméltó most, mikor az általános támadás a főváros ellen döntő szakába jutott.

Toledói jelentés szerint Madrid egyetemi negyede teljesen a nemzetiek kezében van. A vörösek ellentállása különös erős. A nemzetiek főhadiszállása rádión közölte Madrid lakosságával, hogy melyek azok a kerületek, amelyeket nem fognak lőni. Ezeket a helyeket a nemzetiek a lakosság menhelyének szánják. A többi negyedet erős tűz alá vették. Madrid nagyrésze lángokban áll.

Anglia még nem hajlandó elismerni Franco kormányát

Eden kijelentései az alsóházban a német és olasz lépésről.

London, november 19. Az alsóházban *Attlee* munkáspárti vezér kérte a külügyminisztert, tájékoztassa a házat a spanyol helyzetről.

Eden külügyminiszter: Madrid körül heves harcok folynak, amely — sajnos — sok polgári életet követelt áldozatul. A német és olasz kormány elhatározta, hogy elismerj Franco tábornok kormányát, amellyel felvette a diplomáciai összeköttetést. Elhatározta továbbá a két kormány, hogy visszahívja a spanyol kormánynál eddig akkreditált képviselőit. Anglia magatartása változatlan marad.

Attlee: Ez azt jelenti, hogy Anglia nem szándékszik elismerni Franco tábornok kormányát?

Eden: Más dolog a hadviselőket elismerni és más dolog egyik vagy másik felet Spanyolország kormányának ismerni el.

Gallache, az angol alsóház egyetlen kommunista képviselője: Vajjon Németország és Olaszország lépése nem a benemavatkozás elvének nyilt és szándékos megszegése és vajjon a kormány erre az új támadásra is csak tétlenségi politikájával felel?

Eden: Ez egyáltalán nem áll. Lehet a fegyverszállítás tekintetében benemavatkozási politikát követni és egyidejűleg egyik, vagy másik fél kormányát elismerni. (Helyeslés a kormánypárton.) Tényleg eddig mindenik nemzet ezt tette, amennyiben elismerte Spanyolország kormányát és benemavatkozási politikát követett. Ami a semlegesség megsértését illeti, a leghatározottabban kijelentem, hogy *más kormányokat ebben a tekintetben sokkal több vád érhet, mint Németországot vagy Olaszországot.* (Élénk éljenzés a kormánypárton és ellentmondások az ellenzéken.) A vihar több percig tart.

Thurtle képviselő: Igyekszik e majd a külügyminiszter a német és olasz kormánytól biztosítékot szerezni arra nézve, hogy Franco kormányának elismerése nem jelenti e azt, hogy feljogosítottnak érzik magukat a fegyverszállításra?

Eden: Minden bizonnyal. Az a célunk, hogy érvényt szerezzünk a benemavatkozási egyezménynek.

A Sztranyavszky-affér hullámai

A kereszténypárt teljes elégtételt követel.

Budapest, november 19. A Sztranyavszky-affér kiéleződésére való tekintettel minden oldalról nagy érdeklődés előzte meg a kereszténypárt értekezletét, amelynek napirendjén szerepeltek *Sztranyavszky Sándor Házelnöknek az országos evangélikus zsinaton mondott beszédei is.*

A pártértekezletet gróf *Zichy János* elnök nyitotta meg és mindenekelőtt a Sztranyavszky-afférről indult meg a vita, amelyben a pártnak csaknem valamennyi tagja résztvett. Gróf *Zichy János* ismertette a tényállást, *Homonnay Tivadar* pedig, mint ennek az ügynek az előadója, beszámolt a miniszterelnökkel folytatott tanácskozásairól. A vita végén gróf *Zichy János* felolvasta a határozati javaslatot, amelyet a pártértekezlet egyhangú helyesléssel elfogadott.

A kereszténypárt határozata így szól:

»A Keresztény Gazdasági és Szociális Párt *megütközéssel és felháborodással értesült arról a támadásról, amelyet Sztranyavszky Sándor az egyház ellen intézett.* Megütközése és felháborodása annál nagyobb, mert nem látja az okát, miért kellett ennek a támadásnak éppen akkor elhangzania, amikor az ország fontos külpolitikai eseményeket él és a felekezeti béke megóvása nemzeti érdek. Súlyos aggodalommal látja a párt, hogy Darányi Kálmán miniszterelnöknek a felekezeti béke megőrzéséről tett nyilatkozatával éppen annak részéről történt ilyen éles és kihivó szembehelyezkedés, aki a Nemzeti Egység Pártja egyhangú bizalma alapján az országgyűlés képviselőházának elnöki méltóságát viseli. A Keresztény Gazdasági és Szociális Párt a maga részéről mindent el fog követni, hogy a megsértett egyház és katholikus társadalom teljes elégtételt kapjon és a nemzet belső békéje ezekben a nehéz időkben minden szétbontó kísérletezéssel szemben megóvassék. A párt magáévá tette gróf Zichy János pártelnöknek ebben az ügyben elhangzott nyilatkozatát és megbízta *Homonnay Tivadart*, hogy a párt nevében a képviselőház előtt interpelláció formájában tegye szóvá az egyházat ért sérelmet.«

A PÁRT ÁLLÁSPONTJA A VÁLASZTÓJOG KÉRDÉSÉBEN

A Sztranyavszky-affér ügyében történt állásfoglalás és határozathozatal után a pártértekezlet áttért a választójogi kérdés tárgyalására, különös tekintettel a december elsejére összehívott pártközi konferenciára.

A választójogi reform kérdésével kapcsolatban a pártnak valamennyi tagja kifejtette elvi álláspontját, amely a következő három pontban teljesen egységesnek bizonyult:

1. titkos szavazás, 2. megyei lajstrom arányos kisebbségi képviselettel, 3. az ajánlási rendszer igazságos reformja. A párt elvi álláspontjának tisztázása után titkos szavazással megválasztották azt a két kiküldöttet, akik a választójog reformjának ügyében összeülő pártközi konferencián hivatva lesznek a kereszténypártot képviselni. A kereszténypárt két kiküldöttje *Ernszt Sándor* és *Homonnay Tivadar* lett.

HOMONNAY MÉGIS INTERPELLÁLNI FOG

A kereszténypárt értekezlete után Homonnay Tivadar a Sztranyavszky-afférral kapcsolatban ezeket mondotta:

Meleg nadrágok
extra nagy méretben is
Kardos Lászlónál

BŐDE ÁRUI:
gusztusosak,
ízletesek, frissek,
olcsók.

— Most mindenesetre megvárom, amíg Darányi miniszterelnök külföldi útjáról hazatér. A hazatérését követő első interpellációs napon elmondom a képviselőházban a Sztranyavszky-üggyel kapcsolatos interpellációmat és a katholikus egyházat, valamint a katholikus társadalmat ért sérelemért teljes elégtételt fogok követelni. Értesülésünk szerint interpellációmra maga a miniszterelnök fog válaszolni.

SZTRANYAVSZKY A MINISZTERELNÖKNÉL

Sztranyavszky Sándor, a képviselőház elnöke délben féltizenkét órakor felkereste a miniszterelnökségen Darányi Kálmán miniszterelnököt. A miniszterelnök és a Házelnök tanácskozása több mint két óra hosszat tartott és természetesen szorosan összefügg azzal az afférral, amelynek középpontjában Sztranyavszky házelnök áll.

Makkai Sándor nagyértékű előadása az „európai magyarság"-ról

„A magyarság adhatja vissza az „európai" szó elveszőben levő hitelét." — „Európa iránti szerelmének áldozata, becsületes hűségének vértanuja a magyarság."

A Debreceni Tisza István Tudományos Társaságnak tegnap este a Déri muzeumban tartott felolvasó ülése keretében tartotta meg Makkai Sándor volt erdélyi püspök, egyetemi tanár székfoglaló előadását „Európai magyarság" cimen. Előkelő, nagyszámu közönség hallgatta végig a nagyértékü előadást.

Dr Révész Imre egyetemi tanár nyitotta meg a felolvasó ülést s felkérte Makkai Sándort előadása megtartására.

— Nemzeti eredetünk képe a mesék legkisebbik fiu alakjának sorsában tükröződik — mondotta Makkai Sándor. — A finn-ugor nyelvcsalád uraltáji ágának a kis magyarság lett az egyetlen hegye, melyet nem lehetett letörni és **sorsszerü tény, hogy ez a kis magyarság lett képviselője Európában Keletnek. Időálló, minden tüzön átment ötvözet a magyarság.** Török, kazár és egyéb hatalmas keleti népek tépő keze kalapálja évszázadokon át. Aztán ezek a népek eltünnek, mintha csak azért lettek volna, hogy alattuk a legkisebbik testvér, a magyar kijárja a történelem iskoláját.

— Nemzetünk története nem folytatása a hunok és avarok történetének, hanem uj mese, talán uj tragédia, de mindenesetre európai. Elszakadt a magyarság Kelettől s ettől fogva a keleti népek arccal szembetalálják magukat vele. **Európa iránti szerelmének áldozata, becsületes hűségének vértanuja lett a magyarság s most 1000 év után kizóan merül fel a kérdés: ennyi volt?** Most már elvégeztetett? Mi a magyarság európai életének titka, értelme? **Európa sohasem értette meg, hogy a magyarság élete nem folytatása a keleti invázió pusztitásainak**, hanem gyökeresen uj, európai alakulás, valami mély, Európához forrasztó vággyal, szeretettel. A magyarság Keletről elszakadva és megtagadva, Európától bizalmatlansággal kisérve is megmaradt a maga sorsszerü hivatásában. Európa mostoha gyermekeként kezelve is hü maradt olthatatlan, reménytelen Európa-szerelméhez.

— A magyar nemzet európaisága nem politikai zsenialitás, hanem a nemzet sorsát biztositani igyekezett az európai környezetben, hanem mély, lelki, belső igazság. **István király, akinek ugy kellett felelnie az élet kérdésére, hogy az a nemzet sorsát döntötte el**, nemcsak lángeszü politikus volt, hanem az első magyar lelki-ember, aki felismerte keleti ősei életének halálos céltalanságát. Kelet emberének lendítő életeszmékre volt szüksége. **Ez hiányzott a keleti rokonokból, akik nagy rohanásukban céltalanul égtek ki.** István király ezt a megkötő célt adta nemzetének s ez a cél a humánumra, szellemi igazságokra-vágyás adta a magyar nemzet európaiságát. Nekünk azonban nincs szükségünk Európa felfuvalkodottságára, bünére, gőgjére. **A mi célunk: embernek lenni magyarul, kifejezni létünk értelmét, fajiságunk tartalmát. Talán mi leszünk azok, akik visszadhatjuk az „európai" szó elveszőben levő hitelét.** Ezért a mi európaiságunk nem üres Európa-utánzás, hanem mélyebb elhivatás, magasabb cél — fejezte be beszédét Makkai Sándor.

A nagyértékü előadás után a közönség percekig ünnepelte az előadót, dr Révész Imre egyetemi tanár pedig oklevelet nyujtott át szép beszéd kiséretében Makkai Sándornak, mint a Tisza István Tudományos Társaság uj tagjának.

Ezután R. Kiss István egyetemi tanár tartotta meg nagyértékü rendkivül magasszinvonalu, eredeti felfogásu előadását „A protestáns egyházi rend közjogi helyzete és Bethlen Gábor armálisa" cimen. A kitünő felolvasást nagy tetszéssel fogadta a közönség.

CÁFOLJÁK LIPÓT BELGA KIRÁLY ÉS ADELAIDE HERCEGNŐ HÁZASSÁGÁRÓL SZÓLÓ HIRT.

Brüsszel, november 19. Beavatott helyen alaptalannak jelentették ki azt a hirt, amely szerint Lipót király bejelentette volna azt a szándékát, hogy eljegyzi Ottó királyfi nővérét Adelaide királyi hercegnőt.

Megfojtotta menyasszonyát egy fővárosi tisztviselő

Aztán öngyilkos akart lenni, de azaltatószertől hirtelen elaludt. — Mindenáron közös öngyilkosságot akart elkövetni.

Budapest, nov. 19. Bede Gyula 38 éves magántisztviselő, aki az Erzsébet királyné ut 43. szám alatt lakik, jegyben járt Csörsz Terézzel, akivel 2 évvel ezelőtt ismerkedett meg.

A fiatalok gyakran veszekedtek s Bede több izben arra akarta rávenni a leányt, hogy legyenek közösen öngyilkosok.

A leány azonban vonakodott. Tegnap este Csörsz Teréz meglátogatta vőlegényét és ott is maradt éjszakára. Reggel, amikor Bede nővére eltávozott hazulról, a fiatalok egyedül maradtak. A délelőtti órákban Csörsz Teréz kézimunkázni kezdett. Közben vőlegénye egy söröskancsóval fejbesujtotta.

A leány rövid időre elvesztette eszméletét, majd magához térve, dulakodni kezdett a fiatalemberrel, aki dulakodás közben megfojtotta.

Bede elhatározta, hogy önmagával is végez. Kivonszolta a holttestet a konyhába és ugy tervezte, hogy

borban feloldott altatószert vesz be, majd kinyitja a konyhában levő gázcsapot.

Az altatószertől azonban hirtelen elaludt és igy az öngyilkosságot nem tudta végrehajtani.

A nővére hazaérkezve, megtalálta **a leány holttestét és öntudatianul fekvő öccsét.** A fiatalembert a Rókus kórházba vitték, majd amikor jobban lett, átszállitották a főkapitányságra, ahol megkezdték kihallgatását.

Tüntetések Párisban Salengro halála miatt

„Salengrót megölték, mint ahogy megölték Jaurest" — mondja a szocialista párt.

Páris, november 19. Salengro belügyminiszter öngyilkossága a francia fővárosban éjszakai uccai tüntetésekre vezetett. *A főváros különböző városnegyedeiben éjféltájban izgatott tömegek tüntetéseket rendeztek.* A baloldalon ugyanis bizonyos szélsőjobboldali uszító köröknek szemrehányásokat tesznek, hogy azok felelősek Salengro belügyminiszter öngyilkosságáért, mert *az általuk indított igaztalan hajsza kergette a belügyminisztert a halálba.*

»Bosszút akarunk állni Salengroért« kiáltásokkal vonultak végig a tüntető csoportok a bulvárokon. A tüntetők a Figaro és a Jour című lapok szerkesztőségei elé vonultak. A Champs Élyséen a Figaro szerkesztőségi házának ablakait a tüntetők beverték.

A nyomdai szedők szakszervezetéhez tartozó nyomdászok elhatározták, hogy a Gringoire című hetilap legközelebbi számát nem szedik ki. Mint ismeretes, *a Gringoire állott az élen a Salengro ellen indított hajszának.*

Páris, november 19. A szocialista párt állandó végrehajtóbizottsága szerdán este ülést tartott. Az ülés egyhangúlag elfogadta a következő határozati javaslatot: *Salengro belügyminiszter az ellene indított rágalomhadjárat következtében öngyilkosságot követett el. Salengro belügyminisztert megölték, mint ahogyan megölték Jaures-t.* A szocialista párt siratja benne azt az embert, aki sohasem tért ki kötelessége elől és siratja benne egyik legjobb harcosát.

MIT KÖVETELNEK A KOMMUNISTÁK

Páris, november 19. A kommunista párt politikai irodája csütörtökön gyűlést tartott. A Salengro-üggyel kapcsolatban a párt a következő követeléseket támasztja: 1. A Gringoire hetilap betiltását. 2. Carnuccia és Tardieu vád alá helyezését és azonnali letartóztatását, minthogy ők felelősek a Salengro elleni hadjáratért. 3. A fasiszta szövetség feloszlatása.

Budapesten agyonvertek és kiraboltak egy vaskereskedőt

Budapest, november 19. A Kresz Géza út 38. szám alatti telken van Strisinger Ernő 51 éves ócskavaskereskedő telepe. A kereskedő csütörtök délután elküldte Varga Imre napszámosát, hogy vásároljon be. Amíg a napszámos távol volt, a kereskedő egyedül maradt a telep közepén álló faházban, amelyben irodája volt.

Amikor a napszámos visszaérkezett, gazdáját vérbefagyva az iroda padlóján találta.

A helyszínre kiszállt rendőri bizottság megállapitotta, hogy

az ócskavaskereskedőt fejszével egy kalapáccsal négy ütéssel megölték.

Strisingert haldokolva szállitották a Rókus kórházba, hol *az esti órákban meghalt.*

A rendőri nyomozás során megállapitották, hogy a kereskedőnél 200—300 pengő szokott lenni. Egyesek szerint most több pénz, állítólag ezer pengő volt nála. A pénz eltünt.

Téli szövetek

Sport öltönyre . . . . . P 9·80
Irodai strapa ruhára . . . . . P 10·50
Délutáni ruhára tiszta gyapju . . . P 15·50
Téli kabát szövet nehez minőség . . P 16·—
Tiszta gyapju téli kabat szöve . P 24·—

Bunda huzatok, csíkos nadrág kelmék, smoking és frakk anyagok nagy választékban

Benyáts ÁRUHÁZ

uri ruha osztály.

Széleskörü intézkedések a légvédelem és légoltalom biztositására

Megindul a közönség oktatása, megalapitják a légoltalmi ligát, meg kell szervezni a házitüzoltóságokat is.

Budapest, nov. 19. Csütörtök délután az iparügyi minisztériumban légoltalmi sajtóértekezlet volt, amelyen vitéz **Ruszkay** Jenő tábornok, **az országos légvédelem parancsnoka adott tájékoztatót arról**, milyen előkészületek történtek a légvédelem és légoltalom kiépitésére.

Az uj honvédelmi miniszter rendeletsorozatot adott ki, amely megállapitja **a légoltalom megvalósitásának módját és időpontját egyaránt.** Legfontosabbak azok az utasitások, amelyek a városok, a megyék, nagyobb községek és az ipari telepek biztositására vonatkoznak. Különbséget kell tenni egyébként **lévédelem és légoltalom között. A légvédelem jelenti a repülőgépek elüzését földről irányuló akcióval, vagy repülőgépekkel, a légoltalom pedig védekezést jelent a bombázás és gáztámadások ellen.** Mindkét feladat főbb vonatkozásaiban a honvédelmi miniszter hatáskörébe tartozik, de **a végrehajtásban vezetőszerepet visznek a polgármesterek, alispánok, az üzemi igazgatók, akik felelősek a légoltalmi intézkedések végrehajtásáért.** Ugyancsak a légoltalom parancsnokai lesznek a magasrangu rendőrtisztek.

Az előkészületi munkálatok során már különféle tanfolyamokon vettek részt az alispánok, polgármesterek, rendőrtisztek, tisztiorvosok, városi mérnökök, a fizika, vegytan és testnevelés tanárai, a cserkésztisztek, az iparfelügyelők, a tüzrendészeti felügyelők, a tüzoltótisztek s a közigazgatási tisztviselők s most **megindul a közönség oktatása is.**

Megalakitják a **légoltalmi ligát,** amelynek külön folyóirata lesz a szakkérdések tárgyalására. **A házi tüzoltóságokat is meg kell szervezni, minden házban kell egy olyan embernek lenni, aki alkalmas a pánik megakadályozására és olyannak, aki első segitséget nyujt.**

A sajtó szerepe rendkivül fontos ebbe na munkában. **A légoltalmi sajtócikkek s közlemények bizonyos szakszerü kezelést követelnek meg s ezért szükséges, hogy a napilapok szerkesztőségei légoltalmi rovatvezetőket jelöljenek meg munktársaik közül,** akiknek számára külön légoltalmi tanfolyamokat fognak szervezni.

LUIS TRENKER a férfias erő, az akarat bronzszobra, az osztrák filmművészek legkiválóbbja, a si- és császárvadászfilmek hőse uj hatalmas szerepében:

a velencei filmversenyen MUSSOLINI-SERLEGET-NYERT

„Kalifornia császára"

c. filmben.

Izgalmas küzdelem az aranyért, eredeti mexikói felvételekkel 12 felvonásban.

Bemutató ma, pénteken a Hungária filmszinházban.

Előadások: 5, 7, 9 órakor!

Az ügyvédi rendtartást tárgyalja a képviselőház

Éles felszólalások a javaslat ellen.

Budapest, november 19. A képviselő ház tegnap kezdte meg az ügyvédi rendtartásról szóló vitáját. **Ruppert Rezső** elismeréssel szólott az előadónak arról a kijelentéséről, hogy az ügyvédség tekintélye nem csökkent. Kerte, hogy az előzetes eljárás során tegyék lehetővé az ügyvédek közreműködését. A javaslat csak rendszabályozást hoz. Hangsúlyozta, hogy az ügyvédi pályán a tehetség és a jellem az egyetlen fegyverzet, amivel bol dogulni lehet. Kifogásolta, hogy az olyan szabad pályán, mint amilyen az ügyvédi pálya, zárt számot akarnak bevezetni. Meg kell szüntetni mindenféle zugírászatot és a községi jegyzők is szüntessék be a jogi magánmunkálatokat. A javaslatot nem fogadja el.

Lányi Márton rámutatott arra, milyen nagy érdemei vannak a magyar ügyvédi karnak a magyar jogrendszer felépítésében és fenntartásában. A selejtes elemeket ki kell rostálni, de az ügyvédek túlnyomó többsége előtt meg kell hajtani az elismerés zászlaját. A numerus clausust a túlzsúfoltság teszi indokolttá. A javaslat intézkedései teljes mértékben biztosítják az ügyvédi szólásszabadságot. Végül rámutatott érdekeit is megvédelmezi. A javaslatot arra, hogy a javaslat a nagyközönség elfogadja.

Dulin Jenő több mint egyórás beszédben bírálta a törvényjavaslatot, — amellyel az ügyvédség nagy többsége nem ért egyet. A fősúlyt azonban arra helyezi, hogy a törvényjavaslat a jogkereső közönség szempontjából jó-e. A javaslatot a köz szempontjából nem tartja jónak. Attól tart, hogy a javaslat megalkotóinak a német paragrafusuralmi példa lebegett szeme előtt.

Lázár igazságügyminiszter: **Erről azután igazán szó sincs. A javaslat előbb volt meg, mint a Hitler-rezsim.**

Dulin a továbbiakban jobb bánásmódot kért az ügyvédek számára — A zártszám elsősorban a keresztény ifjúságot sérti. Nem felel meg a kultúra színvonalának, hogy a nőket az ügyvédségből kirekesztik. A javaslatot nem fogadja el.

Legközelebbi ülés pénteken lesz.

Tahy államtitkár érdekes párbeszéde az egyetemi tüntetők felelőtlen vezetőjével

A rendőrség elítélte a tüntetések vezetőjét és résztvevőit

Budapest, november 19. Tegnap délelőtt tíz óra tájban a főkapitányságra az a hír érkezett, hogy egy csoport, amely 20—30 főből áll, a Várba tart. A politikai osztályon azonnal megtették a szükséges intézkedéseket; a miniszerelnökségi palota udvarán rendőrök és detektívek tartózkodtak s mikor a Szent György téren megjelentek a diákok előlépett egy rendőrfelügyelő és energikus hangon távozásra szólította őket.

Ekkor lőlépett vezetőjük **Kémery Nagy Imre volt egyetemi hallgató**, aki a rendőrség tudomása szerint is mozgalója és szervezője az utóbbi napok diáktüntetéseinek, zavargásainak és paksamétát lobogtatva a kezében, arra kérte a rendőrfelügyelőt, tegye lehetővé a számára, hogy kihallgatáson jelentkezzék a miniszterelnöknél.

— A miniszterelnök úr őexcellenciája nem tartózkodik Budapesten — volt a válasz.

— Akkor Tahy államtitkár úrral szeretnék beszélni —, mondotta Kémery Nagy Imre.

A rendőrfelügyelő felszólította, kövesse a kapusfülkébe. Onnan felhivta telefonon Tahy államtitkárt, aki közölte, hogy hajlandó fogadni Kémery Nagyot.

A miniszterelnökségen állandóan szolgálatot teljesítő detektívfőfelügyelő vezette fel *Kémery-Nagyot Tahy* államtitkárhoz. Amikor az ajtó becsukódott mögötte, a következő rövid, de érdekes beszélgetés folyt le az államtitkár és a diákok vezetője között:

— *Kinek a nevében jelent meg ön előttem?* — kérdezte az államtitkár.

— *A magyar ifjúság nevében* — felelte ünnepélyesen Kémery Nagy.

— *A magyar ifjúságnak legális szervezetei vannak* — mondotta az államtitkár. — *Nevezze meg azt az érdekképviseletet, vagy törvényes alapszabályokkal rendelkező egyesületet, amelynek képviseletében jött.*

Erre a kérdésre nem tudott felelni Kémery-Nagy. Elővette azt a memorandumot, amelyet magával hozott s amely a vezetése alatt álló állítólagos diákcsoport tizennégypontos követeléseit tartalmazza s át akarta adni az államtitkárnak.

— *Én önnel nem tárgyalok* — jelentette ki határozottan Tahy államtitkár — *és nem is veszek át semmit öntől.* Mint magyar állampolgárnak, ha valami egyéni sérelme vagy kérése van, természetesen jogában áll felkeresni engem, meg is hallgatom, *de semmiféle alkalmi csoportosulás megbízottjaként én önnel nem tárgyalok.*

Ezzel az érdekes párbeszéd véget is ért. Tahy államtitkár visszaindult belső szobája felé, Kémery-Nagy pedig eltávozott az államtitkár dolgozószobájából. Lent a kapusfülkében a politikai osztály két detektívje várakozott rá. Közölték vele, hogy *bekísérik a főkapitányságra.*

Időközben ugyanis a miniszterelnökségről telefonon érdeklődtek a főkapitányságon, *nem folyik-e eljárás Kémery-Nagy Imre ellen. A válasz az volt, hogy kétféle címen is megindult ellene az eljárás, egyrészt röpiratok tiltott terjesztése miatt kihágási eljárás, azonkívül eljárás van folyamatban ellene a tegnapelőtti diáktüntetésekkel kapcsolatban is,* különös tekintettel arr, hogy a tüntető diákok betörték a bölcsészeti kar Trefort kerti kapuját és ezzel idegen ingó rongálásának vétségét követték el.

Ezek után a politikai osztály detektívjei autóba ültették Kémery-Nagy Imrét és egyenesen a főkapitányságra robogtak vele. Itt a rendőri büntetőbíró nyomban megtartotta kihágási ügyében a rendőrbírói tárgyalást és *röpiratoknak tiltott terjesztése miatt 300 pengő pénzbüntetésre ítélte.*

Kémery-Nagy Imre a délutáni órákban hagyta el a rendőrség épületét. Eltávozása előtt közölték vele, hogy *a Trefort kerti kapu betörése miatt is folyamatba tették ellene az eljárást.*

A vezető távollétében tegnap szüneteltek a tüntetések. A rendőrség mindössze azokat szórta szét a Lánchíd körül, akik arra a hírre, hogy Kémery-Nagy Imrét a rendőrség előállította, többízben csoportosulást kíséreltek meg.

Óvakodnunk kell a nagy kísértésektől...

Ravasz püspök beszéde a dunamelléki egyházkerület közgyülésén.

Budapest, nov 19. Csütörtökön reggel kezdett ezévi közgyülésébe a Dunamelléki Református Egyházkerület a Ráday uccai székház nagytermében.

Teleki József gróf főgondnok megnyitójában a kommunista veszedelemmel szemben a legszélesebb összefogást sürgette, Szovjetoroszországgal szemben — mondotta — **el kell menni a teljes szakitásig is! Félre kell tenni minden felekezeti féltékenységet.**

Ravasz László püspök olvasta fel ezután évi jelentését, melyben megemlékezik a közélet nagy halottairól, Gömbös Gyuláról, Baltazár püspökről és másokról. Az egyháznak az államhoz való viszonyáról szólva a következőket mondotta:

— **Óvakodnunk kell nagy kisértésektől. A nemzet sohasem lehet párt, az állam sohasem a nemzet s az etatizmus mindenütt nemcsak előkészitette a forradalmat, hanem győzelmet és az uj rendszernek meggyökerezését is biztositotta.** Azért kimondhatatlanul megnyugtató, mikor egy felelős államférfiu a kormányzatot szolgálatnak fogja fel, az államot instrumentumnak vallja, amely a nemzetet szolgálja és a nemzet életének, amely öntudatban, igazságban, jóakaratban, szellemben és erkölcsben lényegesül. Darányi Kálmán **programbeszédének világnézeti hátterében ezeket a nagy igazságokat érezte meg a nemzet** s rokonszenves személyiségében kezességet találva arra, hogy itt nem szóról, hanem életről van szó: csodálatos egyértelmüséggel áll vállalkozása mellé.

Horváth Rózsi levele hipnotikus uton eiert gyógyulásáról

A pesti hiradások nyomán megirtuk, hogy a debreceni feltünő szépségü Horváth Rózsi, aki Horváth Adrienne müvésznéven szerepel, befutott a nagy müvésznők közé. A cikkel kapcsolatban a müvésznő, akit egyszerre két szinházhoz is szerződtettek, a következő levelet irta szerkesztőségünkhöz:

Kedves Szerkesztő Ur!

Hazai ismerőseim megküldötték nekem a „Debreczen" november 7-iki számát, melyben rólam kedvesen emlékeznek meg.

Szükségesnek tartom azonban az igazság kedvéért közölni, hogy dr Vincze Aladár tanársegédet nem lámpaláz, hanem depressziós kedélybetegségem miatt kerestem fel és kezeltettem magam vele.

A hipnotikus kezelés alatt, tudtomon kivül jöttem rá arra, hogy nemcsak a vágy, hanem a képesség is meg van bennem a szinészi pályához.

Nehogy azonban bennem felesleges reményeket keltsenek, mielőtt velem közölték volna, hogy mit sejtenek bennem, a szakértők előtt is megismételték azokat a jeleneteket, amelyeket egyébként a lapok is — többé kevésbé hüen — megirtak.

Igy sikerült azóta aránylag rövid kezeléssel attól a lelki gátlástól — remélem most már örökre — megszabadulnom, ami eddig akadálya volt annak, hogy komoly eredményt érjek el a müvészi pályán is.

Még egyszer köszönöm a kedves megemlékezést.

Budapest, 1936 november 9.

Szívélyes üdvözlettel:
HORVÁTH ADRIENNE.

SOPRON TOPOGRAFIÁJA

(Szerk. dr. Heimler Károly.)

Szép egész vászonkötésben a napokban hagyta el a sajtót Sopron város agilis főjegyzőjének szerkesztésében megjelent, a várost ismertető nagyszerű monográfia. Egyedülálló ez a magyar város ismertetések közt. Az idegenforgalom mind jobban megköveteli mindenkitől a szülőhelyének kimerítő ismeretét, minden részletre kiterjedő pontos adatokkal ellátott leírását. Ezt a hiányt pótolja ez a mű. A város földrajzi, földtani természeti viszonyainak mintaszerű leírásai a tudományos kutató dolgát könnyítik meg a források felsorolásával. Csak a lényeget adó fejezetek foglalkoznak Sopron területével, a rajta élők életviszonyaival, foglalkozási statisztikájával. Az idegent leginkább a lakásviszonyok, szállodák, szórakozó és üdülő helyek és müemlékek érdekli. Ennek megfelelően főként ebből adja a legjobb és legterjedelmesebb adatokat a könyv. De helyet kapnak benne a különféle kulturális és jótékony intézmények, iparvállalatok stb. Külön fejezet szól a közigazgatási tényezőkről. Végül az egészet statisztikai táblák zárják be a városi élet mindenféle, laikust és szaktudóst egyaránt érdeklő megnyilvánulásairól.

Mindenki igazi, hü városképet kap ebből a müből, melyhez hasonlóról nincs tudomásunk Magyarországon. A fejlődő idegenforgalom nélkülözhetetlen elősegítője az ilyenszerű munka, melyben enciklopédikusan mindent bele kell szoritani egy-egy városról. Mint a példa mutatja, nem siker nélkül, Sopron a Képeskönyv kiadásával is elsőnek ismertette meg müemlékeit a világgal, most uj jelét adta életrevalóságának. Igen jó volna, ha a példa nálunk is követésre találna.

Dr. Balogh István.

ÁRVERÉS.

Vb. szűcsmester csődtömegéhez tartozó ingóságok, úgymint egy lebontott galéria faanyaga, szőrmeárúk, bélésanyagok, kozadós kintlevőségei, 1936. november hó 21-én, délelőtt féltizenkét órakor, Rákosi Jenő ucca 5. szám alatt nyilvános bírói árverésen eladatnak.

Dr Szikszay Imre ügyvéd,
csődtömeggondnok.

— **Akinek a szivműködése rendetlen,** úgyszintén az, akinél a vérnyomás emelkedésének tünetei mutatkoznak, úgy érhet el erőlködés nélkül megfelelő könnyü székelést, ha reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes **Ferenc József keserűvizet iszik.**

Kozma miniszter szemleutja Debrecenben

Megtekintette a közegészségügyi és szociális intézményeket, kiment a vákáncsosokhoz is

Kozma Miklós belügyminiszter tegnap egész nap Debrecenben tartózkodott. Az éjszakát az egyetem vendégszobájában töltötte. Délelőtt 10 órakor a vármegyeházára hajtatott.

A VÁRMEGYEI TISZTVISELŐK TISZTELGÉSE

A főispáni hivatalban gyültek össze a megyei tisztviselők, élükön *Rásó István* alispánnal, aki üdvözölte a belügyminisztert és sorra bemutatta neki a megye vezető tisztviselőit. *Rásó István felhasználta az alkalmat, hogy a központi járási főszolgabirósága adminisztrációs nehézségeire felhivja a belügyminiszter figyelmét, aki megígérte, hogy segíteni fog a fennálló bajokon.*

A BELÜGYMINISZTER A VÁROSHÁZÁN

Innen a belügyminiszter a városházára hajtatott. A kapu alatt dr *Kölcsey Sándor* polgármester dr *Stepper Károly* titkár társaságában fogadta és üdvözölte a belügyminisztert, akit a polgármesteri hivatalba kísértek fel. Bemutatta a polgármester a város vezető tisztviselőit, akikkel a belügyminiszter elbeszélgetett. Dr *Balla Bertalan* adóügyi tanácsnoktól az adózási viszonyokról érdeklődött, mire Balla Bertalan kijelentette, hogy *a gazdák nehezen tudják fizetni az adót, mert a rossz utak az esőzés folytán szinte járhatatlanokká váltak és igy nem képesek beszállitani a terményt. A jóindulat azonban megvan bennük, hiszen ennek ellenére 500.000 pengővel több adót fizettek be az idén, mint tavaly.*

TANÁCSKOZÁS A VÁROSI ÜGYEKRŐL

A fogadás után a belügyminiszter a főispánnal és a polgármesterrel tanácskozásra vonult vissza és behatóan megbeszélték Debrecen város legfontosabb problémáit.

Dr *Kölcsey Sándor* polgármester áttekintő képet adott Debrecen fontosabb ügyeiről és kérdéseiről amit a belügyminiszter nagy figyelemmel hallgatott végig és minden irányban a legmesszebbmenő támogatást igérte meg.

A TISZTI FŐORVOSI HIVATALBAN

A városházáról a belügyminiszter gyalogosan ment át a tiszti főorvosi hivatalba, ahol dr *Gärtner István* tiszti főorvos bemutatta a tisztiorvosokat és az új helyiségeket, valamint azokat a táblázatokat, amelyek képet adtak a debreceni közegészségügyi viszonyokról.

A belügyminiszter meleg köszönetet mondott dr *Kölcsey Sándor* polgármesternek, aki éppen az államosításkor adott ilyen szép helyiségeket a főorvosi hivatalnak.

A miniszter és kísérete most autókba ült és a DMKE felé hajtattak. Utközben megálltak a rendőrség előtt, de csak kívülről szemlélte meg a miniszter az épületet, aztán tovább ment a népházba.

A miniszter látogatása a Népházban

A belügyminiszter ezután autóra szállt és a városi népházba hajtatott, amelynek bejáratánál *Tatay Zoltán* árvaszéki elnök, a helyi Stefánia Szövetség elnöke üdvözölte, rámutatva arra, hogy a népház sajátos intézmény, amely egyesíti magában mindazokat a szociális és egészségügyi intézményeket, amelyek a csecsemőkortól az aggkorig kísérik gondoskódásukkal az arra rászorulókat. A népházban *Erőss Sándor* igazgató, dr *Hutiray József* igazgató-főorvos és *Dókay Zoltán* egyetemi tanár vezetésével a belügyminiszter megtekintette a különböző intézményeket.

Először a Stefánia Szövetség központi anya- és csecsemővédő intézetébe ment, ahol elismeréssel nyilatkozott a kelengyekészletek bőséges összeállításáról. A laboratórium megtekintése után a miniszter a közjótékonysági egyesület szülőotthonát látogatta meg, ahol dr *Czakó Zsigmond* főorvos fogadta. A gyermekkórházban vitéz dr *Szily Tibor* osztályvezető főorvos kalauzolta a minisztert, aki több gyermek mellett megállva érdeklődött azok állapota, táplálása stb. iránt. Hosszasan időzött egyik súlyosan beteg gyermek ágyánál, majd vitéz dr Szily Tibor főorvos felvilágositásai után a Stefánia Szövetség anya- és csecsemőotthonát tekintette meg, ahol dr *Bösze Lajos* és dr *Sáfár Ferenc* főorvosok vezették. Örömmel hallotta, hogy a földszinten lévő szülőotthonban történt szülés után, ha az anyának nincs hova mennie, nincs megélhetése, akkor itt az anya és csecsemőotthonban többhónapi időtartamra is megélhetést találhat.

Ezután a városi népkonyhát és a Stefánia Szövetség tejkonyháját nézte meg a miniszter. Itt *Erőss Sándor* igazgató tájékoztatta arról, hogy a Stefánia Szövetség a város szegényei részére ingyen bocsát nagymennyiségű gyógytejet rendelkezésre. Ennek a tejkonyhának útján kerül kiosztásra a csecsemők és kisdedek között az ínségakció tej is. Innen a népfürdőbe, majd az ínségakciós napközi gyermekotthonba és bölcsődébe ment a miniszter.



Aki pontosan a belügyminiszter látogatásakor született

Az ujszülött számára a miniszter ötven pengőt adott.

Érdekes esemény játszódott le a népházban a belügyminiszter látogatása alatt. *Kozma Miklós* belügyminiszter minden iránt a legnagyobb érdeklődést tanusította, úgyhogy szinte minden helyiséget és intézményt behatóan megkívánt tekinteni. Igy történt, hogy a belügyminiszter benyitott abba a szobába is, ahol a szülőanyák fekszenek. Éppen abban a pillanatban, amikor a miniszter belépett, új élet született, úgyhogy a belügyminiszter gyorsan visszalépett a folyosóra. A következő másodpercben kinyilt az ajtó és dr Czakó főorvos jelentette, hogy kisleány született.

A belügyminiszter 50 pengőt küldött be az újszülött számára, mikor megtudta, hogy az illető asszony Kelemen Sándorné téglavetőbeli szegény asszony. Határtalanul boldogan fogadta a szegény anya a számára vagyonnak beillő adományt és hálából a belügyminiszter felesége nevéről Eszternek keresztelik meg a gyermeket.

Mire a belügyminiszter a folyosó másik végére ért szemléjén és éppen a bölcsődében gyönyörködött a szépen fejlődő kicsinyekben, az ápolónő hozta a már megfürdött és pólyába helyezett Kelemen Esztert, akit a belügyminisztert nagy örömmel fogadott.

A népházban tartott szemle után a belügyminiszter melegen gratulált az egyes osztályok vezető orvosainak, dr Hutiray József igazgató főorvosnak, dr Czakó Zsigmond, dr Bösze Lajos, dr Sáfár Ferenc, dr Garzó Andor főorvosoknak a gyönyörűen vezetett anya- és csecsemőotthonért, a gyermekkórházért, a szülőotthonért és a Stefánia intézményeiért.

A Stefánia gyermekgyógyászati osztályának főorvosa, vitéz dr Szily Tibor nemcsak fogadta, hanem végig is kalauzolta az összes intézményeken Kozma Miklós belügyminisztert, mint a gyermekintézmények főorvosa mindenütt szakszerű felvilágosításokkal és magyarázatokkal szolgált és a belügyminiszter a legnagyobb elismerését nyilvánította vitéz dr Szily Tibor főorvos iránt is.

A MINISZTER ELISMERÉSE

Távozóban a miniszter elismeréssel szólott a látottakról. Különös megelégedéssel állapította meg, hogy a különböző anyagi erőforrásokból táplálkozó intézmények akként vannak itt egy helyen összeállítva, hogy egy szorosan összefüggő, kerek egészet képeznek és ilyenformán fenntartása kevesebbe kerül, mintha mindegyik különkülön működne. E csoportosítás révén az egésznek az átütő ereje is egységesebb, nagyobb. *Erőss Sándor* igazgató jelentette a miniszternek, hogy ezen intézmények kiegészítéseképpen Balatonzamárdiban a debreceni Stefánia Szövetség gyermeküdülő telepet tart fenn, ahol minden nyáron mintegy 80—100 gyermek üdül. Azonkívül a közjótékonysági egyesülethez tartozik még egy tüdőbeteggondozó intézet és a városi szegényház.



Kozma belügyminiszter tiszteletére az Arany Bikában rendezett ebédről. Középen (x-szel jelölve) a miniszter.

Páratlan sikert aratott
a tegnapi bemutatón az utolsó évtized leghatalmasabb filmalkotása:
Az utolsó akkord
Főszerepekben:
Tasnády Fekete Mária - Lil Dagover
WILLY BIRGEL — PETER BOSSE, a csodagyermek.
Előadások: 5, 7, 9 órakor! **Vígszinház**

Ezután *Kozma Miklós* belügyminiszter a városi egészségvédő intézetet tekintette meg.

A SZOCIÁLPOLITIKAI ÜGYOSZTÁLYBAN

Innen a szociálpolitikai ügyosztályba ment és a volt bábaképzőben elhelyezett és létesített intézményeket tekintette meg a miniszter.

Végigmen a szociálpolitikai ügyosztály hivatalos helyiségein és dr *Kupinszky Sándor* tanácsnok, az ügyosztály főnökének vezetésével megszemlélte az ínségakció ügyvitelét, kijelentette, hogy az egész országban ilyen rendszert akar most életbe léptetni, érdeklődött a szegénygondozás részletei iránt, majd megbeszélést folytattak az ínségakcióval kapcsolatos kérdésekről.

Megköszönte *Kupinszky Sándornak* értékes felvilágosításait és gratulált a polgármesternek a szépen kiépített rendszerhez.

A miniszter átment az egészségvédő intézetbe, ahol dr *Neuber Ede* egyetemi tanár és dr *Dóczy Gedeon* főorvos fogadták és informálták a dolgokról. Itt is hosszasan tárgyaltak a sürgős teendőkről.

Az intelligens nők otthonánál báró *Vay Lászlóné* és dr *Kölcsey Sándorné* — az intézmény életrehívói — fogadták a minisztert, akinek megmutatták az intézményt. Hangsúlyozták, hogy teljesen a társadalom adakozása útján és alapítványokból tartják fenn ezt az otthont, amelynek most tíz lakója van.

A miniszter gratulált az intézmény fenntartásáért.

A miniszter a vákáncsosoknál

Délben a miniszter és kísérete autókon kiment a halápi erdőn túli részre, ahol erdőtelepítés folyik és vákáncsosok élnek földbe vájt nyomorúságos kunyhókban. Még az első útbaeső vákáncsos kunyhó »kiválta« a többi közül, de *ez is elég szemléltető képet adott arról a nyomorúságról, melyben ezek a szegény emberek élnek.* Ez a vákáncsos viskó Gábri Ferenc tulajdona. Csak az asszony volt otthon két leányával. A kisebbiknek nincs cipője, azért nem is járhat iskolába. A miniszter érdeklődött, hogy van-e tehenük. A szegény emberek a sok »hivatalos« úr láttára nagy zavarba jöttek és váltig erősítgették, hogy nincs semmiféle háziállatjuk. Tejesköcsögök és más effélék viszont azt mutatták, hogy van tehén a »háznál«. A nagy tagadás oka hamar megoldódott. Azt hitték szegények, hogy az *»adótól«* jöttek az urak. Maga a miniszter megjegyezte:

— Nem merik bevallani, azt hiszik adózásról van szó.

Király János erdőtanácsos szolgált szakszerű felvilágosításokkal és jelezte, hogy a vákáncsos rendszert lassanként »leépítik«.

A miniszter távozóban öt pengőt adott át Gábriéknak, hogy a kisebbik iskolás leánynak cipőt vegyenek.

Még néhány ilyen nyomortanyát tekintettek meg, majd a miniszter és kísérete behajtattak a városba.

A DÉRI-MÚZEUMBAN, A NEMZETI BANKBAN

A miniszter visszatérve a városba, a Déri-múzeumot kereste fel, hol *Sőregi* igazgató kalauzolta. A miniszter aztán a Nemzeti Bank szomszédos épületébe ment, hol *Smogrovits József* főnök fogadta. A miniszter fia tudvalevően a Nemzeti Banknál tisztviselő és éppen Debrecenben kapott beosztást.

EBÉD AZ ARANY BIKÁBAN

Délben két órakor a miniszter tiszteletére az Arany Bikában szűkkörű ebéd volt. Itt Ruffy Vargha Kálmán üdvözölte a minisztert.

A DÉLUTÁNI PROGRAM

Ebéd után a belügyminiszter a Horthy közkórház járványosztályát szemlélte meg, majd a Nagyerdőre ment, ahol *a gyógyszálló részére kiszemelt helyet tekintette meg.*

Végül a központi egyetemet, az egyetemi hallgatók ambulanciáját a klinikai telepen az ápolónőképző intézetet, a bőrklinikát, majd aztán az Auguszta-szanatóriumot szemlélte meg.

AZ AUGUSZTA-SZANATÓRIUMBAN

Délután öt órára érkezett a miniszter az Auguszta-szanatóriumba, ahol dr *Geszti József* egészségügyi főtanácsos, igazgató-főorvos fogadta és kalauzolta a vendégeket.

Dr *Geszti József* igazgató-főorvos bemutatta a legfontosabb berendezéseket, közben a tbc. gyógykezeléséről adott a minisztert nagyon érdeklő felvilágosításokat, különösen a tbc. sebészeti kezelésére vonatkozó orvosi »előadás« tetszett a miniszternek, aki megtekintette a konyhát, betegszobákat és dr *Johann Béla* államtitkárral együtt a legnagyobb tetszésének adott kifejezést.

Nagyon kívánatos volna, hogy a miniszter és Johann államtitkár szanatóriumbeli látogatása azt eredményezze, hogy az Auguszta-szanatóriumot szorosabban és intenzívebben kapcsolják be a Tiszántúlon a tbc. leküzdésének akcióiba.

A miniszter melegen megköszönte dr Geszti József igazgató-főorvosnak értékes felvilágosításait, majd elbúcsúzott úgy tőle, mint a főispántól, polgármestertől és a többi debreceni uraktól, autóba szállt s félhat óra előtt elutazott Budapestre.

A hajdúnánási Nemzeti Munkavédelmi Alkörzet szemléje

Most, amikor Európa közeli és távolabbi országaiban a bolsevizmus uralomrajutása fenyeget, szinte felesleges arról írni, hogy mennyire fontos a polgárság jó szervezettsége. Mikor repülőgépen pár percnyire levő elszigetelt felvidékünkön orosz kommunista repülőterek vannak, a felforgatók ellen még jobban fel kell készülve lennünk. 15 éve már, hogy az egész ország területére kiterjedő szervezet a Nemzeti Munkavédelem résen áll, — hogyha kell fegyverrel a kezében, ha kell politikai sztrájkoknál félbehagyott munkát a gyárakban, közlekedési vállalatoknál folytatva biztosítsa a rendet és az ország nyugalmát.

Az ilyen szervezet is csak akkor ér valamit, ha az pontosan működik, ha arra minden körülmények között számítani lehet. Ilyen próbája volt az elmult vasárnap Hajdúnánáson a Nemzeti Munkavédelmi alkörzetnek. — A Hajdú és Biharvármegye Nemzeti Munkavédelmi hivatalának vezetője **Boltka** Géza ezredes vasárnap reggel érkezett a városba és adta ki a parancsot, hogy a szervezet tagjai gyülekezzenek a városháza nagytermében. Két óra mulva már több mint 130 tag gyült egybe, pedig e rövid két óra alatt történt a gyülekezési parancs kikézbesítése is és a tagok nem tudtak előre semmit a szemléről.

A majdnem teljes számban megjelent behivott tagoknak a megye fő és alispánjának üdvözlése — akik más elfoglaltságuk miatt nem tudtak itt megjelenni — adta át elsősorban a szemlét tartó Boltka ezredes, azután a megjelenteknek kifejezte elismerését és köszönetét ezért a „nánásiakra mindég jellemző lelkiismeretes pontosságért", mellyel a parancsnak most is eleget tettek.

Hazafiasságtól fűtött beszédében ismertette ezután a Nemzeti Munkavédelem nagy fontosságát a mostani időkben, amikor már kezd virradni felettünk a szebb jövő, a revizió napja — de csak akkor, ha idebent az országban teljes lesz a rend és béke. — Ezen őrködni most még szentebb kötelessége minden munkavédelmi tagnak. A jelenvoltak lelkes éljenzése között emlékezett meg Mussolini-ről és arról a megbecsülésről, amelyben a baráti nemzetek Magyarországot részesítik.

A hajdúnánási NMV alkörzetvezető indítványára a jelenvoltak tiszteletüket és hálájukat küldték a belügyminiszter, a NMV felügyelőjének, a főispánnak és az alispánnak. A szemle a Himnusz eléneklésével ért véget.

Kötél általi halálra ítélték a tápiószelei rablógyilkost

Kegyetlen módon meggyilkolta a gondozásba vállalt öregembert.

Budapestről jelentik: A tápiószelei rablógyilkosság ügyét tegnap tárgyalta a pestividéki törvényszék. Különös kegyetlenséggel elkövetett gyilkosság történt március 29-én Tápiószele községben. Késő éjszaka házának istállójában felakasztva, holtan találták Sipos István 78 éves jómódu gazdálkodót.

A nyomozás során gyanu merült fel, hogy az öregember gyilkosság áldozata lett és az ügyészség Krizsán Károly 29 éves volt ujpesti gyárimunkást vádolta a gyilkosság elkövetésével. Sipos István nem sokkal halála előtt szerződést kötött Krizsán Károllyal, hogy a fiatalember őt **élete végéig gondozni fogja és ezért házát, telkeit, szőlejét és egész ingatlan vagyonát rá és családjára hagyja.**

Eleinte békésen élt Sipos István és a Krizsán-család egymással. De később **nézeteltérés támadt** köztük amiatt, mert Sipos István eladott egy tehenet és boroshordót, az értük kapott pénzt pedig magának tartotta meg. A fiatalember többször hangoztatta, hogy agyonveri az öreget, ha nem kapja meg a tehén vételárát.

Az ügyészség vádja szerint Krizsán Károly fenyegetését március 29-én váltotta be. A fiatalember késő éjszaka **megleste a hazatérő Sipos Istvánt, az istállóban hurkot dobot a nyakára és a holttestet azután a gerendára felakasztotta.**

A vádlott tagadta bünösségét és kijelentette, hogy éjnek idején kutyaugatást halott az udvarból. Mikor kiment, az istállóból zajt hallott, oda is bement és ekkor vette észre, hogy mi történt. Szerinte Sipos István öngyilkosságot követett el.

A tárgyalás során hetyke, kihivó feleleteket adott Krizsán Károly a hozzáintézett kérdésekre, amiért az elnök **több izben fegyelmi büntetéssel sujtotta.**

Tizennyolc tanut hallgatott ki a pestvidéki törvényszék a tárgyalások során. Legtöbbjük **sulyosan terhelő vallomást tett.** A törvényszéki orvosszakértő elmondotta, hogy az öreg Sipos Iván holttestén több olyan sérülést talált, amely az öngyilkosságot kizárja.

A törvényszék Márton Albert tanácsa ma délután negyedháromkor hirdetett itéletet. Bünösnek mondotta ki Krizsán Károlyt **gyilkosság és rablás büntettében és a két bünc selekményért összbüntetésül kötéláltali halálra itélte.**

Az itélet indokolása szerint Krizsán **előre készült a gyilkosságra, amelyet nyugodtan, megfontoltan,** tervszerüen hajtott végre. Azután a meggyilkolt Sipos István pénztárcáját kivette zsebéből és annak tartalmát magához vette. **Igy elkövette a rablást is.**

Az itélet ellen a vádlott és védője fellebbezett.

HOLNAP DÉLUTÁN ÖT ÓRAKOR KEZDŐDIK A VOLT ISKOLATÁRSAK SZÖVETSÉGÉNEK IRODALMI DÉLUTÁNJA.

A Dóczi-intézeti Volt Iskolatársak Szövetsége holnap délután öt órakor rendezi irodalmi ünnepélyét az intézet szegénysorsú, érdemes tanulóinak a segélyezésére. Mint ismeretes a szövetség ez alkalommal kiván áldozni néhai fővédnöke, dr **Baltazár Dezső püspök** emlékének, akiről a szövetség elnöke, **Koncz Aurélné** mond emlékbeszédet. Az összejövetel másik kimagasló szép eseménye lesz dr **Darkó Jenő** egyetemi tanár ünnepi beszéde, aki az erdélyi román irredenta aknamunkáját fogja a hallgatóság elé tárni. Bizonyára nagy tetszéssel fog találkozni mándi **Mándy Margit** úrnő szereplése, aki finoman iskolázott csengő hangján erdélyi darabokat énekel és **Gergely Ilona** tanítónő fellépése, akinek előadói kvalitása városszerte ismert és ő erdélyi költők verseit fogja szavalni. Szerepel még az intézet két kiváló énekkara, a leánygimnázium és a tanítóképző, **Horváth Károly**, illetve B. **Szücs Ferenc** tanár vezetésével.

A rendezőség ezúton is meghivja néhai **Baltazár Dezső** püspök tisztelőit elsősorban is az egyházi hatóságokat, lelkészeket, tisztviselőket s mindazokat akiknek a megboldogult emléke kedves.

Meghivja továbbá a rendezőség a Darkó Jenő dr előadásával kapcsolatban a Székely Társaságot és minden városunkban élő erdélyi magyar testvérünket. Jelzi végül, hogy az ünnepély színhelye az új Dóczi intézet tornacsarnoka.

Nagyon jól sikerült s 2 napig tartott a hortobágyi agaraszverseny

A Hortobágyon két napon át tartott az agarászverseny, mely igen nagy érdeklődést váltott ki. A versenyen benevezték agaraikat Patay Tibor földbirtokos, Gencsy Károly földbirtokos, Polgár József, Szőke Barna, Jurenák Sándor, Patay József, Jármy Menyhért, Borbély Gábor, Losonczy Istvánné, Dadányi Sándor. A verseny birája volt Szabó Iván huszárőrnagy.

A versenyben első lett Gencsy Károly Ballada nevű agara, második lett Patay József és a Harmadik gróf Andrássy Géza agara. Az első dij volt egy nehéz, értékes ezüstserleg, második dij Debrecen város zenélőórája, harmadik dij ezüstkulacs, melyet az Agarász Szövetség adott.

A versenyt izgalommal figyelő előkelő társaság két napig kitünően érezte magát a Hortobágyon és versenyek után kellemesen töltötték az időt a hortobágyi csárdában. A verseny vendégeit, kiknek soraiban hölgyek is voltak, dr Kiss Gábor kalauzolta a pusztán és mondotta el a Hortobágy nevezetességeit.

SZINHÁZ

A CSOKONAI SZINHÁZ MŰSORA:

November 20 napján, pénteken: **A Nők barátja**, vígjáték, prömierbérlet

November 21. napján, szombaton: **A néma levente**, vígjáték.

November 22. napján, vasárnap délután: **Debreceni 2-es huszárok**, — operett, mérsékelt helyárakkal.

November 22. napján, vasárnap este **Cigányprimás**, operett.

November 23. napján, hétfőn este: **Cigányprimás**, operett A) bérlet.

November 24. napján, kedden este: **A nők barátja**, vígjáték, B) bérlet.

November 25. napján, szerdán este: **Cigányprimás**, operett C) bérlet.

November 26. napján, csütörtökön: **Urilány**, vígjáték.

—

Cigányprimás

A régi szép idők boldog hangulata fogta meg az ember szívét ennek a nagyon szép Kálmán operettnek a felújításánál tegnap este. Régi, régi szép idők, régi, régi szép hangulatok és olyan muzsika, mely előbb elbűvöli az ember lelkét, azután csendesen megsimogatja, megnyugtatva. Hiába, nem lehet ezeket a mai operetteket ilyennek álmodni, ilyennek teremteni, mert azok az idők, azok a szebb és boldogabb idők külön lehetőséget teremtettek az ilyen operettek megteremtésére. Mese, tartalom, elgondolás és muzsika olyan egy, annyira összetartozó és olyan őszinte, mentes minden mesterkéltségtől, hogy a cigányleány grófi házasságát is elhiszi az ember...

Ezt a lassan romantikává halkult hangulatot nagyszerűen tudta visszaálmondi Ihász Aladár tökéletes rendezői felkészültséggel és érzik minden rezdülésén, hogy ő még látta, virágjában látta színpadon azoknak az időknek operettjeit. Mint a címszerep hőse külön kitüntetést érdemel, mert annyi szeretettel és olyan mélységes emberi vonásokkal festette meg a vénülő öreg cigányt, amennyi szívet és amilyen színeket csak vérbeli művész tud meg.

Kitünő volt D Kovács József őszinte játékkészségével és káprázatosan szép volt Horányi Carolával, a kettőse a második felvonásban. Nem csoda, hogy megismételtették. Halassy Mariska diszkrét eszközökkel színre vitt grófnéja különösen az utolsó jelenetben hatott nagyon szépen, mig Jurik Ica végre egy kedvére való, csupa temperamentum szerepben ragyogtathatta régi formáját. Szabó László mint operettszínész is igen használható, jó kiállású, jó színész. Szilassy László a könnyűvérű király reászabott figuráját töltötte meg élettel, kedves bohémiával. Alszeghy Lajos egy szikkadt öreg embert adott vissza, de jó volt még Illyés Sándor egy öreg cigány maszkjában.

A közönség lelkesen tetszéssel fogadta a felújítást, sokat és lelkesen tapsolt a rendezésnek, a szereplőknek és a nagyon jó munkát adó Kardos István karmesternek. Érdemes volt felújítani, érdemes volt megnézni.

Kár, hogy a hosszú, sőt túl hosszú felvonásközök zavarták a tökéletes és zavartalan hangulatot.

sz. r. i.

—

A színházi iroda hirei.

Az ifjabb DUMAS remek társadalmi vígjátéka, a Nemzeti Színház egykori nagysikerű műsordarabja, ami ma is állandóan szerepel a Comédie Francaise repertoárján,

A nők barátja

kerül pénteken este prömierbérletben felújításra több évtizedes pihentetés után a Csokonai-színházban. A darabot, amely mintaképe a társadalmi szalonvígjátékoknak, a Csokonai-színház pompás előadásban hozza szinre, **SÁRMÁSSY MIKLÓS** rendezésében, aki egyben Dumas egyik legjellegzetesebb alakját, De Ryonst is alakítja. **Halasy Mariska, Sivó Mária, Somlay Julia, Mihályfy Rózsi, Nadányi Lucy, Kamarás Gyula, Szilassy László, Kőmíves Sándor, Alszeghy Lajos, Thuróczy Gyula** és **Véghelyi Lajos** a tagjai a kitünő együttesnek.

Szombaton **H. NEMÉNYI LILI** fellépésével

A néma levente

folytatja diadalútját. Vasárnap délután a **Debreceni 2-es huszárok**, este a rendkívüli sikerrel felújított **CIGÁNYPRIMÁS** szerepel a műsoorn. Hétfőn A) bérletben, szerdán C) bérletben ugyancsak a **CIGÁNYPRIMÁS**, kedden B) bérletben **A NŐK BARÁTJA** megy.

Huszonnégy csinos, jóalakú, szalontáncokat tudó, finom megjelenésű urilányra van szükség a Csokonai-színház egyik legközelebbi darabjában. Jelentkezni naponként 5—6 óra között lehet az emeleti titkári irodában.

Miről tárgyal a vasutasok debreceni nagygyülése

A november hó 22-én az Arany Bika disztermében tartandó országos vasutas gyülés tárgysorozatáról a Voge vezetőségéhez — amely állandóan nyilvántartja a vasutasság sérelmeit — kérdést intéztünk s a vasutasság e nagyarányu megmozdulásáról a következő felvilágositást kaptuk:

— 1931. év óta a vasutasok illetményeit **hét** izben csökkentették, — az árindexek ha némi javulást mutatnak is, a drágaság fokozódik — pedig ma már a vasutasok **a békebeli fizetésüknek 40—50 százalékát kapják.** Még abban az esetben is, ha megmozdulásunkra **a csökkentett fizetések 10—20 százalékát vissza is adnák,** ezzel csak a drágaságot ellensulyoznák. A gazdasági föllendülés már érezteti hatását a forgalomnál — **hisz a vasut mult évi időszakával összehasonlitva — öt millió pengővel többet vett be.** Hogy deficitről beszélnek — azt mindenki tudja, hogy annak két jelentős oka van, a kiüldözött testvéreinknek **ötvenmilliós nyugdijterhe** és az exportnak nyujtott jelentős kedvezmények, de a vasut kölcsöneinek kamatai is.

— Az 1914. évi XVII. törvénycikk által biztositott **pragmatikát** a Tamássy-féle fizetésrendezés eltörölte, ugyhogy az előmenetel nincs biztositva. Jogos tehát a kivánság: minthogy a fizetés fele a réginek — **legalább a magasabb állásba jutás lehetőségét engedjék meg.** A Vogeban egyébként mindenki benne van, tisztviselő, munkás, órabéres egyaránt. Gazdasági egyesülés — semmiféle politikai párthoz nem tartozik. Az a cél, hogy mindenki kapja meg becsületes munkájáért a tisztességes bért.

— Jogosak a **segédtisztek és altisztek** kivánságai is, mert a korona átértékelésénél a tisztviselőket nagyobb szorzószámmal értékelték, mig a **segédtiszteket** csak középarány szerint számitották s igy jelentős hátrányt szenvedtek. Ők is azt kérik, hogy a legmagasabb fokozatot automatikusan elérhessék. **A munkások panaszai,** hogy adják vissza nekik az egy évvel ezelőtt elvett órabérüket, biztositsák a havi kétszáz óra munkaidőt, **szabályozzák a nyugbérüket,** hogy arányos legyen a befizetett járulékkal, a szolgálati idővel és a keresettel. Az ideiglenes munkások helyzete sem tür halasztást, mert tiz évi szolgálat után is két heti felmondással elküldhetők. **A lecsökkentett nyugdijak visszaadásáról is szó lesz,** hogy azok az érdemes, öreg nyugdijasok, akik becsülettel teljesitették nehéz szolgálatukat, életük alkonyán kevesebb gonddal élhessenek. A vasutas társadalom a legsulyosabb helyzetben is hiven, odaadással teljesitette kötelességét, a nemzetnek, a hazának mindig hüséges, önfeláldozó munkása volt, — megérdemli tehát, hogy panaszai meghallgatásra és sérelmei orvoslásra találjanak. (—o. —a.)



Az Oláh Károly ucca uija

Nem régen megirtuk, hogy az Oláh Károly utca gyalogjáró burkolatát felszedték és elhordták. Ennek az utcának van más, még sulyosabb baja is. Nevezetesen — amit már több izben pertraktáltunk — hogy ez az utca egy zsák utca és csak egy felől, a Szabó Kálmán utca felő van kijárása, a másik végén, ahol zeg-zugos és labirintusszerűen állanak a házak nincsen, kivéve egy 40 centiméter széles sikátort, de amelyen a közlekedés különösen éjjel életveszélyes. Míg a Homokkert kertségi jellege fennállott, a vezetőség egy ottani telektulajdonostól bérelt területet, amin járművel is lehetett közlekedni. Azonban a kertségi jelleg megszünt, nem volt aki fizesse a bérletet s igy az ottani lakosok közlekedése megszünt, mivel a telektulajdonos elzárta az utat. Ez pedig közegészségi, közés tűzbiztonsági szempontból rendkivül hátrányos, káros.

1934. évben a városi közgyűlés határozatilag kimondta a Lónyay és Oláh Károly utcák kinyitását. A városi műszaki ügyosztály számitása szerint az Oláh Károly utca részben való szabályozása 160 pengőbe került volna. — Olyan csekély összeg ez, ami nem nagyon terhelte volna meg a város büdzséjét. Egy-egy reprentációs vendéglátás a városnak többe kerül. Sajnos, a városi közgyűlésnek ez a határozatát a Homokkertnek egy jóakarója, bizonyos rosszindulatú befolyásolás alapján egy városi bizottsági tag megfellebbezte a Belügyminiszterhez. Ennek már két éve és azóta hallgatásban van az ügy. De hát igy vagyunk mi homokkertiek, a másik üggyel, a Szabó Kálmán ucca burkolásával is. Erről is hallgat a krónika. Csak választások alkalmával hallunk róla igérgetések formájában beszélni, aztán feledésbe merül minden. A mór megtette kötelességét a mór mehet... Pedig bizony, a Homokkert lakossága más elbánási módot érdemelne meg! (K. Gy.)

A Székely, Győri és Morvai cég ajándéka a jótékonysági egyleteknek

Mint minden évben, az idén is a **Székely, Győri és Morvai** cég az elsők között van, aki ajándékokkal segit a szegény gyermekeken. Még csak nov. hó közepén vagyunk, de a cég központi vezetősége már intézkedett a helyi fióküzletnél, hogy az alant felsorolt jótékonysági egyesületek egy-egy gyermek ruhát, az arra rászorulók részére kellő időben átvehessenek:

Országos Ref. Szeretetszövetség. — Debreceni ref. lelkészi hivatal. — Kat. Otthon Szeretet Asztaltársaság. — MANSz postáscsoport. — Hadirokkantak Országos Nemzeti Szövetsége. — Debreceni Casinó. — Debreceni ipartestület. — Debreceni Kereskedők és Utazók Egyesülete. — Debreceni Patronázs Egyesület. — Debreceni Izr. Nőegylet. — Debreceni Homokkertrész ref. egyháza. — Debreceni Ref. Lelkész Testület. — Keresztyén Ifjúsági Egyesület. — Jóbarátok Asztaltársasága. — Szociális Missziótársulat. Szeretet Asztaltársaság. — Országos Frontharcos Szövetség. — Szent Erzsébet Egyesület. — Debreceni Ev. Fiúegylet. — Poel Cédek Jótékonysági Egylet.

A Székely, Győri és Morvai cég nagy lelkü adománya jó példával jár elől azoknak, akik hasonló helyzetben lévén, ugyanilyen mértékben enyhithetik az idei tél retten'ő gyermeknyomorát

Selyemfényü szőnyegszövő fonalakat Pikótól, Kossuth u. 4.

KÖZERDEKŰ LEVELEK

HOGY LEHETNE MEGMENTENI A KISZÁRADÓ TÖLGYEKET?

Most kinn jártam az őszi Nagyerdőn eszembe jutott egy régi híradás arról, hogy a Csónakázó tó műszigetein lévő kiszáradt fákat ki akarják vágni és a gyönyörű kis szigeteket megsemmisiteni. Milyen szerencsétlen gondolat. Hiszen azoknak a tölgyeknek dekoratív szépsége akkor is megvan, ha a nedvkeringés, az élet megszünt bennük. Bűn volna kivágni azokat, mert mi sem pótolná szépségüket. A szigetek díszének megmentése sokkal kevesebbe kerülne, úgyis kevés természeti szépségünk van itt Debrecenben, ami van, azt már csak becsüljük meg.

A kiszáradt tölgyeket nem kell kivágni, hanem életet kell varázsolni beléjük. Be kell futatni a törzseket kúszó növényekkel. Csinos kis ládikákban a faágakon is el lehet ültetni a futónövényeket, melyek viszont lefelé csüngve takarnák el a puszta ágakat.

Csak az eszmét akartam itt megpendíteni, a kivitelt majd szépen kigondolja a városi főkertész úr. Ő tudja milyen növényekkel töltse meg az apró ládikákat, hogy minél szebb virágpompát, minél kellemesebb szinhatást hozzon létre. Csak azt az óhajtást legyen szabad kifejezni, hogy ezekben az emeletesen elhelyezett kis ládikákban is olyan szép nádakat, virágokat szeretnénk látni, mint amilyenek a viz partján voltak a nyáron.

Tisztelettel:
Erdőjáró.

Pulykát, vadat legmagasabb áron vesz FORTUNA Arukereskedelmi Részvénytársaság, Vágóhid u. 10. b.

Mai árak:

Öz	kg	1·10 P	Fogoly, fiatal		1·10 P
Nyul 3 és fél kg.-tól		3·20 P	Fogoly, öreg		0·60 P
Fácánkakas		2·50 P	Pulyka	kg.	1·30 P
Fácán tyuk		1·60 P	Gyöngyös		1·40 P

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Amióta elment

Amióta elment, üres lett az utca . . .
Hulló levelcket őszi szél sodorja !
Hosszúak a napok, lassan jár az óra...
Egy-egy fájó percet temet mutatója,

Amióta elment... minden más azóta...
De a lelkem mélyén nyilik még a rózsa
Hullhat a falevél ! fújhat az ősz szél !
Az én szivem szeret az én szivem remél

Amióta elment... imádkozoom este,
Hogyha pihenni tér, jussak az eszébe.
Nem felejtette el, őrzöm az emlékét!..
Várom . . . nagyon várom az Ő
visszatértét,

(Hajdúszoboszló.)

ERDŐSS ARANKA.

— **Magyar és külföldi előkelőségek az egyetem Boileau-ünnepélyén.** A Tisza István Tudományegyetem vasárnap ünnepli Nicolas **Boileau** születésének háromszázadik évfordulóját. A nagy francia költő és kritikus nagy hatással volt nemcsak korára, hanem a későbbi utókorra is, működése az egész európai irodalmi és esztétikai műveltségre reányomta bélyegét. Az Egyetem ünnepsége a magyar—francia kapcsolatok egyik erőteljes demonstrációjának tekinthető. A francia követet **Beauverger** báró követségi tanácsos képviseli, Georges **Déshusses** professzor, a követség kulturattaséja Boileau aktualitásáról beszél francia nyelven, azonkivül több előkelő követségi funkcionárius jelentette be részvételét az Egyetem ünnepélyén. A külügyminisztert báró **Villani** Lajos miniszteri osztályfőnök, a külügyminiszterium kulturális osztályának vezetője képviseli. Varga Bálint dr a közismert műfordító az ünnepelt költő műveiből olvas fel magyar nyelven. Az előkelő előadók és résztvevők az Egyetem vendégei. A rektor közös ebédet ad tiszteletükre, ahol alkalmuk lesz Debrecen város vezető egyéniségeivel való megismerkedésre, mig az előadás, mely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, a közönséggel ismerteti majd meg vendégeinket.

— **Casella és Bonucci hangversenye Debrecenben.** Az Olasz Kulturális Intézet nagyszabásu hangversenyt rendez 23-án az Arany Bikában. Hangversenyén közreműködik Alfredo Casella, a világhirü olasz zeneszerző és zongoraművész, aki, mint dirigens is hatalmas sikert aratott. A hangverseny másik neveztessége Arturo Bonucci, a nagynevü csellomüvész szereplése. Bonucco müvészetét a legnevesebb kritikusok egy sorba helyezik Casals Pábloval. Az Olasz Kulturális Intézettől jelentős áldozatkészséget jelent ez a hangverseny, amelyen nem szed belépődijat. Azt kéri csupán a közönségtől, hogy lépjen be az intézetbe, aminek tagsági dija mindössze évi 2 pengő. A Zenekedvelők Köre tagjainak helyeit erre a hangversenyre péntek déjig fenntartják.

x **Vadat legmagasabb napi áron** vásárolunk. Körvadászatoknál előnyös helyszini átvétel. Pulykát legdrágábban veszünk. Friedmann Mihály — **József kir. herceg** ucca 60. szám. Telefon : 29—02.

A Csokonai Szinház tagjai

Jurik Ica

Annak idején, négy évvel ezelőtt »A mosoly országában« aratta estéről estére ez a filigrán, csupa ideg és nagyszerű ritmusu leány a sikereket. Sikert sikerre. Persze, más operettben is, sőt minden operettben az ő neve zengett, csengett és muzsikált. Mikor visszaszerződött Debrecenbe, nagyon sokan örömmel hallották ismét a nevét és várták méltán a régi sikerek és régi dicsőség felujítását. Várták és várják ma is, mert az első bemutatkozás a régi ismeretség után a Csárdásban azt mutatta, hogy Jurik Ica még jobb, sokat tanult közben, sokat fejlődött és ha lehet azt mondani, ma még otthonosabb a szinpadon, mint akkor, négy esztendővel ezelőtt, holott akkor is boszorkányosan ügyes volt.

— Nagy örömmel jöttem vissza Debrecenbe, mert azt hittem és hiszem ma is, hogy a négy esztendővel ezelőtti sikereimet csak tetézni fogom. Pesten voltam, majd huzamosabb időt Berlinben töltöttem és természetesen mindig és mindenütt azt akartam, hogy pályámon még tökéletesebbet adhassak. Eddig nem volt nagyon sok alkalmam arra, hogy megmutassam, mit fejlődtem, mert a Csárdásban nagyon rövidke lehetőség nyilt erre. Remélem azonban, hogy mielőbb megkapom azt a szerepet, melyben kijátszhatom a »formám«. Szeretnék ismét úgy állani a debreceni közönség előtt, mint négy évvel ezelőtt, amikor tomboló sikerek kisérték a fellépésem. Mert én rajongásig szeretem a pályám és egyetlen egy gondolatom van, játszani, játszani minél többet. Mikor Horváth Árpád visszaszerződtetett, olyan örömben voltam, hogy azt el se tudom mondani. Eszembe jutott minden, de minden a négy évvel ezelőtti debreceni szereplésemről, azokról a szerepkről, melyeket játszottam és erről a hálás, kedves közönségről. Most itt vagyok és várom a nagy szerepet. Be akarom bizonyitani, hogy még többet tudok, még odaadóbb elhivatással játszom. Hogy Pest és Berlin csak azért volt, hogy több legyek Debrecenben.

Belepirul mondanivalójának végén a szavakba. Szinte tüzbe jön. Aztán fut vissza a színpadra táncot próbálni.

sz. r. i.





Az ügyvédi kamara bucsuvacsorája dr Maugner Arthur tiszteletére.

— **Szülők figyelmébe !** Felhivjuk a szülők figyelmét arra, hogy, hogy a debreceni bölcsészettanhallgatók „Árpád" Bajtársi Egyesülete mérsékelt díjazásért előkészíti magán- és pótvizsgára, érettségire ; korrepetálásokat lelkiismeretesen végez. Az egyesületnek kiváló pedagógusok és szaktanárok állanak rendelkezésére. Kérjük a szülők szives pártfogását Postacim: Központ, Egyetem „Árpád" B. E.

— **Az olasz kulturális intézet igazgatósága** felkéri azon hallgatókat, akik még nem szerezték meg arcképesigazolványaikat, hogy az ahhoz szükséges fényképeket sziveskedjenek minél előbb az intézetbe a hivatalos órák alatt, délelő 1 10—1 óráig és délután 4—7 óráig, beszolgáltatni, mert egyébként nem vehetnek részt a hétfői nagy szabásu hangversenyen.

— HUSZ PENGŐ. A Meteorologiai Intézet ma és holnap légkörkutató felszállásokat rendez. A vesszőfonatú kisárban elhelyezett műszerek feljegyzik a levegő hőmérsékletét, nedvességtartalmát és nyomását. A műszerkosarat körülbelül két méter átmérőjü, hidrogénnel töltött gumigömb viszi fel a magasba. A gömb elpukkanása után a műszer ejtőernyő segitségével ér földet. Az intézet kéri a megtalálót, hogy azonnal sürgönyözzön „Meteor Buda" címre s a műszerkosarat és ballonkatrészeket gondosan őrizze meg addig, míg a visszaszállításra utasitást nem kap. Szigorúan tilos és büntető cselekmény a műszerkosár felbontása. Aki a műszert sértetlenül megőrzi és az Intézetnek visszaszolgáltatja, 20 pengő jutalomba részesül.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban.** (Téli imaházban.) Péntek délután három óra ötven perekor szombatköszöntő ima. Szombaton reggel egynegyed nyolc órakor reggeli ima. Délután három órakor mincha ima. Szombatkimeneteli ima este négy óra negyven perekor. A Kápolnási uccai templomban szombaton reggel hét óra harmine perekor, délelőtt tiz órakor a gimnáziumi ifjuság közremüködése mellett. Szombat kimeneteli ima este négy óra negyven perekor. — Hétköznapokon reggel hétfőn és esütörtökön hat óra harmincöt perekor, egyébként mindennap hat óra negyvenöt perekor. Este négy óra tiz perekor. Az elnökség.

— **Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban.** Péntek délután 3.54, szombat reggel 8, délután 3 órakor. Szombat kezdete péntek délután 3.44, szombat vége szombat vége este 4.52 órakor.

x **Táncianfolyam** kezdődik 21-én, szombaton este 8 órakor Balogh táncin ézetében, Péterfia u. 30. Minden vasárnap délután és este összlánc.

x **Kozmetikai újdonságok hormonos krémek és pakolások petyhüdt bőrnek legújabb módszerü estélyi kikészités, fénykezelés szénsav-fürdő, pórusösszehuzó, kozmetikumok, stb. KOMÁROMINÉ, kozmetikai intézetében. Bika bérház Telefon : 19—56**

— **Vidám filmmatiné a Hungária** moziban. Vasárnap, 22-én délelőtt 11 órakor a Mefhosz vidám, kacagó délelőttöt rendez a Hungária filmpalotában híradókkal, színes és rajzfilmekkel, Stan és Pan vigjátékkal, gyermekek és a nagyközönség részére. Felhivjuk tehát mindenkinek a figyelmét erre az előadásra, mely kellő érdeklődés mellett esetleg rendszeresitve lesz. Jegyek : 20, 30, 40, 50 filléres árban elővételben a Mefhosznál, Szent Anna utca (Városi bérház).

— **Hangszerkészitő bolyongása a jogi fogalmak között.** Ifj. Elek Sándor hangszerkészitő és kereskedő 32 pengő értékü rádióalkatrészeket adott Zsizska Károlynak eladásra. Mivel 12 pengővel adós maradt, két alkalommal levelet helyezett el Zsizska lakásának ajtajába, melyben azzal fenyegette meg, hogy sikkasztás cimen feljelenti, ha nem fizet. Ezért Zsizska jelentette őt fel zsarolás miatt. A törvényszék azért mentette fel Eleket, mert az árut bizományba adta és igy nem volt jogtalan az eljárása. A debreceni tábla szerdán megállapitotta, hogy hitelbe adta az árut és igy nem volt joga ilyen levelet küldeni. A tábla zsarolás vétségének kisérletében mondotta ki bünösnek, de az eljárást a törvénykezés egyszerüsitéséről szóló törvény alapján jogerősen megszüntette.

x **A „Csalfa délibáb" cimü rendkivül érdekes regény kapható a könyvkereskedésekben. Ára 80 f.**

Három árva sir magában . . .

Egy magát megnevezni nem akaró ur 100 P-t juttatott hozzám azzal, hogy abból ruházzak fel három szegény testvérárvát, akiket együtt látott a temetőben egy sirnál imádkozni.

E névtelen adakozót ezuton értesitem, hogy az árva gyermekek kilétét megállapitottam és a 100 P-t teljes összegében a kivánt célra fordítom.

Az Ég hallgassa meg az árvák hálaimáját és adjon áldást a névtelen adakozónak.

Strasser Salamon orth. főrabbi.

— **Dr Hadházy Zsigmondné nevenapja.** Dr Hadházy Zsigmond Debrecen és Hajdumegye volt főispánja, kir. közjegyző neje Taktakenézi Kövér Erzsébet névnapja alkalmából tegnap a tisztelők s jóismerősök egész serege kereste fel a nagyasszonyt, hogy jókivánságaikat kifejezzék. Számos városi és megyei előkelőség jelent meg Hadházyéknál, ahol délben szükebbkörü ebéd volt.

— **Dr Pap Károly egyetemi ny. r. tanár előadása az Egyetemi Népszerü Főiskolai Tanfolyamon.** Tegnap, csütörtökön a Kereskedő Társulat disztermében igen nagyszámu és illusztris közönség előtt tartotta meg dr Pap Károly egyetemi ny. r. tanár Petőfiről szóló igen értékes és érdekes előadását. A majdnem egy órát tartó szép előadás keretében annyi ujat és eredeti megfigyelést tudott nyujtani közönségének, hogy az mindvégig a legnagyobb feszült figyelemmel hallgatta a tudós professzor fejtegetéseit és a végén igen hálás tapsviharral jutalmazta a kitünő előadót kellemes és tartalmas előadásáért.

— **Ma este rendezi meg az orvoskari „Csaba" BE idei avató disztáborozását,** amely a multhoz hiven igen nagysikerünek igérkezik. Az Arany Bika termeit most is megfogja tölteni Debrecen hazafias társadalma. Az egyesület a müsoron kitünő magasszinvonalu számokat szerepeltet, ugy hogy maga a hivatalos rész is megérdemli a legnagyobb érdeklődést, nemcsak azutána következő táne.

— **Érdekes orvosetikai kérdésről fog** pénteken délután előadást tartani a katolikus világnézeti kurzus előadássorozatában, dr Weninger Antal debreceni klinikai tanársegéd. Katolikus világnézeti szempontból fogja megvizsgálni és birálni Freud-nak közismert elméletét. Előadásának a cime: „Psychoanalysis et sexuális kérdés" — Ugyanekkor fogja befejezni dr Kühár Flóris budapesti egyetemi tanár előadássorozatát „Az u. n. laikus morál" cimmel. Az előadások kezdete délután hat óra, helye pedig a piarista gimn. diszterme. Érdeklődőket szivesen látnak. Az előadások látogatása díjtalan.

— **A Kossuth uccai egyházrész leánykör**, folyó hó 22. napján, vasárnap délután ötórai kezdettel müsoros teadélutánt rendez a péterfiauccai egyház rész gyülekezeti termében, Kálvin tér 5. szám alatt, a következő müsorral: 1. 23. zsoltárt énekli a gyülekezet. — 2. Bibliát olvas és imádkozik Baja Mihály lelkipásztor. — 3. Az ünnepélyt megnyitja: Biky Gábor a leánykör vezetője. — 4. Énekel: Bakonyi Elvira leánykőri tag. — 5. Szaval: Szücs K. leánykőri tag. — 6. Felolvasást tart: Tamás Ferenc segédlelkész. — 7. Énekel: Kovács Erzsébet leánykőri tag. — 8. Szaval: Porcsin Ilus leánykőri tag. 9. Záróbeszédet tart és imádkozik: Biky Gábor vallástanár, a leánykör vezetője. Teajegy ára 50 fillér, melyet vagy a Kossuth uccai lelkészi hivatalban, vagy vasárnap a pénztárnál lehet venni.

„Roppant erőszakos ember az adóellenőr" — mondta a husiparos és a vádlottak padjára került

Csontos Pál püspökladányi husiparos felhatalmazásra üldözendő rágalmazás miatt került a debreceni törvényszék elé. A vád szerint Papp Győző adóellenőrről azt állította, hogy roppant erőszakos ember és őt rábírta arra, hogy aláírjon egy jegyzőkönyvet, melyben ránézve sérelmes adatok voltak. Azt mondotta az ellenőr, hogy ha aláirja nem lesz semmi baja, nem indul ellene adócsalásért eljárás. Csontos ezt a kijelentést a megindult adócsalási ügyben mondotta el védekezése során, hogy miért nem felel meg a valóságnak a jegyzőkönyv adata, melyet az ellenőr vett fel.

A debreceni törvényszéken elmondotta Csontos, hogy vallomását most is fenntartja, mert az igazat mondotta az adóellenőrrel kapcsolatban. Tanukat nevezett meg annak igazolására, hogy Papp Győző másokat is hasonló módon bírt rá a felvett jegyzőkönyv aláírására azzal hitegetve őket, hogy nem lesz semmi bántódásuk tovább, csak meg kell fizetni az adót.

Dr. Grósz István védő felmentést kért beszédében. A biróság fel is mentette Csontos Pált és még a tanukat sem kérdezték meg, akiket a védelem bejelentett. Megállapította a biróság, hogy az a kifejezés, hogy »roppant erőszakos ember« kissé erős, de nem rágalmazó.

— **Az ingyenes analfabéta tanfolyamra** az irni-olvasni nemtudó egyének állandoan bejelenthetők Széchenyi ucca 20. szám alatt az Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottság titkári hivatalánál.

— **Vetitettképes előadás Franciaországról.** A kistemplomi leánykör a karácsonyi segélyakció céljára több előadási szándékozik rendezni. A múltban már nagy látogatottságnak örvendő esték mai előadója Szenes László segédlelkész lesz, aki „Délfranciaországi képek" cimen fog vetített képes előadást tartani, ma pénteken este hatóraj kezdettel, a Kálvin tér 5. szám alatti gyülekezeti ház Baltazár-termében. Belépődij nincsen, adományokat a szegénysegélyezés céljaira köszönettel fogad az összejövetelt rendező kistemplomi leánykör vezetősége.

— **A légvédelmi bizonyítványok átvehetők.** A Magyar Vöröskereszt Egylet debreceni városi választmánya felkéri azon hölgyeket és urakat, akik a folyó évi március hó 18—20 napig városunkban megtartott lég- és gázvédelmi tanfolyamon résztvettek és részükre a bizonyítvány kikézbesítve nem lett, hogy annak átvétele végett folyó hó 22 napján, vasárnap délelőtt 11 órától 1 óráig a Magyar Vöröskereszt Egylet hivatalos helyiségében. (MANSz hivatalos helyisége, Ferenc József út 36. szám, keresztépület, I. emelet), jelentkezni sziveskedjenek. A jelentkezésnél a személyazonosság és a tanfolyamon való részvétel hitelt érdemlő módon igazolandó.

— **Lázár igazságügyminiszter levele Gayné Édyhez.** Az október hó 17. napján tartott Magyarestre — melyen Gayné Édy irónőnek nagysikerü „Lia és Julia" színművét adták elő — a szerző, dr Lázár Andor igazságügyminisztert, mint az est diszfővédnökét, külön egy művészi kiállitású, magyar motivumu, Szőllősy festőművész által festett meghivóval hivta meg, egy hozzá irt költeményben, amelynek kezdő sorai a diszfővédnök nevét adta. — Az igazságügyminiszter meleghangú levélben köszönte meg Gayné Édynek a kedves, ötletes és magyarérzést tanusító meghivást. A levél igy szól: Nagyságos Asszonyom! Szivből köszönöm a debreceni leánykör ünnepségére szóló szives meghivást valamint a szépen kiállított üdvözlő költeményt. Őszinte örömmel vettem volna részt magam is a jól sikerült ünnepségen, sajnálatomra azonban abban hivatalos elfoglaltságom megakadályozott. Őszinte tisztelettel: **Lázár Andor.**

— **Széttörte a sorompót.** Ferge Lajos sofőr Moldvai István csendőrtörzsőrmestert vitte Berettyóujfalu és Bihar keresztes között az országúton. — A vasúti sorompó előtt nem állott meg Ferge, hanem nekihajlotta az autót és összetörte a rudat. Fergét közveszélyü rongálás miatt ötven pengő pénzbüntetésre itélték csütörtökön a debreceni törvényszéken.

— **A Vasútas MANSz-csoport**, folyó hó 20. napján, pénteken hat órakor, választmányi gyülést tart, a november hó 22 napján rendezendő kávédélután megbeszélése végett.

— **Összeroncsolta kezét a gép.** Makai Gábor városi nyomdai alkalmazott, munkahelyén festéket akart tenni a gépbe. A gép kereke elkapta a kezét és összeroncsolta balkezének egyik ujját. Az OTI-ban kötözték be sebét.

— **Balesetek.** Bereczky István, Hajnal uccai 9. szám alatti lakos tegnap délben a dohánygyárban megcsuszott és elesett. Az esés következtében csontig hatoló sérülést szenvedett a fején. Az előhivott mentők a sebészeti klinikára szállitották. — Danka Ferenc 14 éves gyerek, Magyar ucca 8. szám alatti lakos, tegnap délelőtt a Nagyerdőn fát vágott. A felcsapódó fa arcán csontig hatoló, több centiméter terjedelmü zúzolt sebet okozott. A mentők kötözték be sebét.

— **Besurranó tolvaj zálogjegyet lopott.** Balogh Benjáminné, Gyöngyvirág ucca 24. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki lakására besurranva, két értékes zálogjegyet ellopott az éjjeliszekrényéből. A rendőrség nyomozza a tettest.

— **Piaci lopás.** Bakos Sándorné, hajdúbagosi lakos panaszt tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az egyik csapóuccai textilüzletből vásárolt 12 pengő értékü zefiranyagot a piacon kilopta a kosarából. A rendőrség nyomában van a vakmerő piaci tolvajnak.

— **Leesett a megrakott teherautóról — belehalt sérüléseibe.** Halálos végü baleset történt Szolnoktól egy kilométerre a szajoli országúton. Egy Debrecen felé haladó megrakott teherautóra felkérezkedett Szolnokon Dragon Pál 31 éves szolnoki napszámos. — A soffőr megengedte neki, hogy a kocsi tetején megtelepedjék, mire Dragon a rakományok között elhelyezkedett. Amint a hatalmas kocsi áthaladt a „Százlábú hid"-on, az 1-es kilométerkő közelében, valmilyen eddig ismeretlen ok miatt Dragon lezuhant és eszméletlenül terült el az országúton. A kocsi soffőrje azonnal segitség után nézett és a hamarosan megérkező mentők bevitték a súlyosan sérült napszámost a kórházba. A szerencsétlen ember állapota azonban beszállitás után is egyre rosszabbodott és mielőtt kihallgatták volna, kedden délután belehalt borzalmas sérüléseibe.

— **Tizenötnapi fogház a malomellenőr megrágalmazásáért.** Gorzsás Sándorné hajdúböszörményi asszony Forró János malomellenőrről azt állitotta, hogy három mázsa búzával meg lehet vesztegetni és nem indit akkor eljárást nagyobb lisztcsalási ügyben. A debreceni törvényszéken a bizonyitékok alapján a rágalmazó asszonyt elitélték 15 napi fogházra.

— **Elbizásnál szivelzsirosodás és májelzsirosodás** eseteiben reggel, délben és este egyharmad pohár természetes **Ferenc József keserüvíz** — félórával az étkezés előtt bevéve — rend. kivül értékes háziszer, melynek hatása gyors, biztos és mindig kellemes.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Dobó János npsz., leánya Erzsébet; Beczner Tamás honvédhadnagy, fia Tamás; Molnár Sándor asztalos, leánya Éva; Engi László Máv. lakatos, leánya Judit; Nagy András pékségéd, leánya Borbála; Asztalos Imre npsz., fia Sándor; Szabó Ferenc npsz., leánya Julia; Pávay István hentesmester, fia Ferenc; Burai János gazdálkodó fia, János.

Eljegyzések: Szabó Sándor gazdálkodó—Zelczi Margit; Csatári Zsigmond fm.—Szücs Zsuzsánna; Kovács Gábor gazdálk.—Sipos Mária; Kovács János gazdálk.—Takács Erzsébet; Lente Lajos fm. Borbély Julia.

Halálozások: Czaga Eszter ref. 46 éves, Kossuth u. 7. Pataki András ref. 49 éves, Piacdülő 41. Perec János ref. 18 éves, Bucsatelep. Kaiser Adrien róm. kat. 27 éves, Obersütten. Dr Beke Mihályné ref. 68 éves, Kandia u. 15. Tóth Péterné g. kat. 46 éves, Hajdusámson.

NEM ROSSZ

Az ifjú úrvezetőt elfogja baratja az uccán:

— Mondd öregem — kérdezi — tudsz már vezetni?

— Mi az, hogy tudok — feleli hetykén az úrvezető. — Autózás közben még sakkozok is!

— Na, hogy-hogy? — Csodálkozik a barát.

— Hol egy lovat ütök el, hol egy parasztot.

— **Pincetűz a Sarok uccán.** A debreceni tüzoltókat telefonon értesitették tegnap délben két óra tájban, hogy a Sarok ucca 8 számú házban pincetűz ütött ki. A tüzoltók Parenthézy Géza ügyeletes tiszt vezetésével autófecskendővel kivonultak a helyszinre, ahol rövid idő alatt sikerült a tüzet lokalizálni és megakadályozni hogy az az egész házra átterjedjen. A vizsgálat megállapította, hogy a pincében Kripkó Károly kerékgyártómester tartotta szerszámfáját és a forgácsot. Ugyancsak ebben a helyiségben kemence is volt, melyben kenyeret akartak sütni. Mialatt a helyiség pár percre őrizetlenül maradt, a kipattanó szikra meggyujtotta a forgácsot s a tüz pillanatok alatt elharapódzott. A lakók megkisérelték eloltani a tüzet s értesitették a tüzoltókat is, akik megérkezve pár perc alatt lokalizálták a tüzet.

— **Leszedte a lakás ablakait, hogy távozásra kényszerítse a lakót.** A debreceni törvényszék elé került Szakályas Györgyné, debreceni háztulajdonosnő, akit azzal vádoltak, hogy lakójának, Szabó Bélának a szobájáról leszedte az ablakokat, hogy ilyen módon kényszerítse távozásra. Kiderült a tárgyaláson, hogy Szabó Béla hónapokon át nem fizette meg a lakbért és azért akarta eltávolitani a házából Szakályasné. A biróság a kihallgatások után megszüntette az ügyben az eljárást.

— **Mig aludt, kilopták a feje alól a pénzt.** Ács István cipészsegéd Simonffy ucca 54. szám alatti lakos nyitott ablak mellett aludt lakásán. Mig békésen szunyókált a nyitott ablakon valaki be ugrott és a fejealja alá rejtett pénztárcát 12 pengővel ellopta. A károsult felébredve mindjárt észrevette a lopást és feljelentést tett a rendőrségen, — mely nyomozást indított a tettes kézre kerítésére.

GYÁSZ ROVAT

Palkovics Károly kegyesrendi tanár meghalt

A debreceni kegyestanítórendi társháznak nagy gyásza van. Meghalt Palkovics Károly kegyesrendi áldozópap, nyugalmazott gimnáziumi tanár. *Palkovics Károly gyémántmisés pap volt és legidősebb tagja a magyar kegyestanítórendnek.* 88 évet élt. Sz erzetességének hetvenedik, áldozópapságának 63-ik évében hunyt el csendesen a halotti szentség felvétele után. Palkovics Károly tudós tanár volt, már régebben nyugalomba vonult és itt élt a debreceni rendházban. Nagyon sokan szerették és tisztelték a jóságoslelkű, idős piaristát, kit mindig ott lehetett látni a templomban. Temetése szombaton délelőtt 11 órakor lesz a Szent Anna uccai temetőben levő rendi sírboltban.

— **Dr Szegő Ferenc előadása az ügyvédi nyugdíjkérdésről.** Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya, november hó 20. napján, pénteken este kilenc órakor rendkivüli összejövetelt tart az Arany Bika földszinti olvasótermében. Ez alkalommal dr Szegő Ferenc, budapesti ügyvéd, az Országos Ügyvédi Gyám és Nyugdíjintézetnek az ügyésze tart előadást az ügyvédi nyugdíjreform kérdéseiről. Az összejövetelre ezúton hivja meg és minél nagyobb számban való megjelenésre kéri a kartársakat az elnökség.

— **A Debreceni Izraelita Ifjak Dalköre**, november hó 21. napján, szombaton este 9 órakor összejövetelt tart Bartalis, Simonffy ucca 1-C. szám alatt levő tánciskolájában és kéri a meghivottakat, hogy minél nagyobb számban sziveskedjenek megjelenni.

— **Iparok forgalma.** Az iparhatóság a következők részére adott ki iparjogositványt. Buck Veron kozmetikus, Makszim Miklósné sz. Elek Juliánna szatócs, Lipták Mihályné sz. Laczi Ilona kávémérés és kifőzés, Nagy Károlyné sz. Szabó Borbála kifőzés, — Vész Mihály fuvaros, Molnár Ferencné sz. Léba Amália fuvaros, Hovái Imre fuvaros, Major Andrásné sz. Borók Erzsébet fauvaros, Lukovics József férfiszabó, Berger Vilmos, tűzifa, szén és épitkezési anyagok kiskereskedése, Puszti Lajos cipész és csizmadia és cipőfelsőrészkészítő, — Dalmi János és Dalmi Jánosné gyümölcs, déligyümölcs, zöldség stb. kiskereskedés, Czabán nándor fűszer, rőfös, rövid, bazár, ruházati cikk és cipőkereskedés, Heisz Zoltán vágott baromfi kiskereskedés, Fülöp Sándorné, sz. Benedek Ilona nőidivat kalapkészítő, Nagy Mihály cipész, csizmadia és cipőfelsőrészkészítő, özv. Dávid Józsefné sz. Csonka Eszter tojás, baromfi, burgonya stb. kiskereskedés, Láda Juliánna textilhulladék és abból készült készruha kereskedés, Orosz Mihályné sz. Bihari Juliánna tűzifa, szén szalma és takarmánykereskedés. Az elsőfokú iparhatóság a következők iparjogositványát szüntette meg: Tarján Józsefné sz. Lukács Mária gyümölcs, zöldség, baromfi stb. kiskereskedés, Rosenfeld Lajos textilmaradék kiskereskedés, Kalmár Gáborné gyümölcs, déligyümölcs, főzelék stb. kiskereskedés, Schwartz Béla szatócs, Kerekes Bálint szatócs, Czabán Nándor szatócs, Jelényi Jánosné burgonya, zöldség, gyümölcs stb. kiskereskedés, Kálmán István papucskészítő, Joune Zoltán mázoló, Dombi Lajosné kifőzés, Csorba Imre óceskaruha és óceskavas kiskereskedés, Lipták Mihályné csemege tejtermék, főzelék, stb. kiskereskedés, Kónya Sándor asztalos, Szekeres András faszobrász, Róth Ilona nőiszabó, Grünwald Lajos cipész, Jaffel Imre férfiszabó.

Villamos és szekér karambolja a Patay ucca sarkán

Emberletben nem esett kár, két ló sulyosan megsérült.

Tegnap este kilenc óra tájban könnyen végzetessé válható karambol történt a Patay ucca sarkén a villamos és kétlovas szekér között.

A Csapó uccai vonalon közlekedő 22-es számu villamos már a tüzérlaktanya közelében járt, mikor a Patay ucca sarkához érkezett, onnan hirtelen befordult kétlovas szekér, mely idős Faragó István Nagycsere 96. szám alatti lakos tulajdonát képezi s melyet fia, ifj. Faragó István hajtott.

A szekér oly váratlanul bukkant fel, hogy bár szabályszerüen ki volt világitva s a villamoskocsivezető azonnal észrevette, **hasztalan fékezett nyomban, az összeütközést nem lehetett elkerülni.**

A villamos **elgázolta a szekeret és több méteren keresztül tolta maga előtt, mig a fékezés következtében aztán a kocsi megállott. Ifj. Faragó István a veszély pillanatában kiugrott a szekérből s igy neki nem történt semmi baja.**

A baloldali lónak azonban **hátsó lába eltört, mig a jobboldali lónak hátsó combja sérült meg olyan erősen, hogy a vér literszámra patakzott belőle.** A szekéren kisebb rongálódások estek.

A karambolt jelentették a rendőrségnek, ahol dr **Maly** Sándor rendőrfogalmazó nyomban vizsgálatot inditott a gázolás körülményeinek tisztázására.

DOJÁRÁS

Hazánkat a Kárpátok hegykoszorúja egyelőre megvédte a hideg levegő beszivárgásától. Az ország keleti és déli részein derült volt az idő és a nap sütés következtében 14;16 fokra emelkedett a hőmérséklet. Ezzel szemben a nyugati és északi megyék borusak, ködösek voltak, úgyhogy a hőmérséklet iti napközben is 6—7 fok körül váltakozott.

Időprognózis: **Északi szél, egyes helyeken záporszerü eső, a magasabb fekvésü helyeken záporszerü havazás, a hőmérséklet csökken.**

— **Megkoszorúzzák az Ady-emléktáblát.** Az Ady Társaság vasárnap délelőtt 10 órakor ünnepélyt rendez a Rothermere ucca 33. számú ház, Ady Endre hajdani lakóháza előtt, Ady Endre születésének 59-ik évfordulója alkalmából. Az ünnepi beszédet Horváth Árpád színigazgató, az Ady-Társaság új tagja tartja, az emlékbeszéd után az emléktáblát megkoszorúzzák.

— **Nem megy a malom olaj nélkül.** Kozma Miklós bellegelői jómódú gazdálkodó feljelentette Csapó István, Nyil ucca 6. szám alatti gépészmestert mert az állitólag őt becsapta azzal, hogy vele társasviszonyban lévén nem számolt el. A két társ Mikepércsen közösen kibérelt egy darálómalmot. A pénzt Kozma adta, mig Csapó a szakértelmet. A malmot megindította, de a gép nem működött jól, az olajat el is használta Csapó, sőt, amikor a malmot bezárták, Kozma szerszámjai is eltüntek. Emiatt sikkasztásért feljelentette a gépészt Kozma. A bírósági tárgyalás alkalmával a vádlott tagadta a vádat s minthogy annak az ellenkezője nem bizonyult be és az ügyészi megbizott is vádat ejtett, a bíróság az eljárást megszüntette. Az itélet jogerős.

— **Vakmerő álkulcsos betörés a Házfelügyelők Egyesületében.** Az elmult éjszaka vakmerő álkulcsos betörés történt a Házfelügyelők Egyesületének Arany Bikában levő helyiségében. Ismeretlen tettes álkulcs segitségével behatolt a helyiségbe. Hatalmas rendetlenséget csinálva pénz után kutatott. Egyik szekrényt felfeszitette és megtalálta benne a tagdijakat. A pénzt magához vette s hogy a nyomozó hatóságot tévútra vezesse, kinyitotta az egyik mellékhelyiség ablakát, mintha oft hatolt volna be. A betörést a reggeli órákban fedezték fel. Még nem lehetett megállapitani, hogy mennyi a kár, mivel azt csak a könyvek átvizsgálása után lehet pontosan megtudni. A rendőrség erélyes nyomozást indított a vakmerő betörés ügyében.

— **Sikkasztó cselédleány a bíróság előtt.** Horváth Katalin hajdúnánási cselédleány sikkasztás vétségével vádolva állott csütörtökön délelőtt dr Kerekes Ernő büntetőjárásbíró előtt. A megtévedt cselédleány Darvay Kálmánné úrnőjét csapta be azáltal, hogy a rábizott 13.50 fillért elsikkasztotta és azt a maga céljaira fordította. A tárgyaláson a vádlott cselédleány beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy nagyon szorult helyzetben volt s a pénzt, amit kosztpénzre kapott a ház mesternének, Varga Sándornénak fizette ki, akinek tartozott.

A sértett Darvayné nem kivánta a vádlott megbüntetését. A bíróság a megtévedt cselédleányt egyhónapi fogházra itélte, tekintve, hogy már hasonló cselekményekért háromszor volt büntetve. Az itélet jogerős lett, csak a vádlott annyit kért, hogy adjanak haladékot a büntetés letöltésére, mert kis gyermeke van és nem hagyhatja most egyedül. A bíróság a jogos kérelmet teljesitette és haladékot adott a büntetés letöltésére.

SPORT

A DEBRECZEN sporthirszolgálata jelenti:

A Boeskai játékosai megkezdték a pihenőt, a pesti já ékosok el is utaztak A pihenő az eddigi terv szerint keddig tart s azután indul a gárda turára. Sokáig nem látjuk itthon a Boeskait.

Szép kitüntetés érte dr Kupinszky Sándor tb. tanácsnokot, a Stadion igazgatóját, a Futballbirák Keleti Alosztály elnökét, a kitünő játékvezetőt. A Magyar Játékvezetők Testülete Budapesten az országos elnökségbe választotta meg, egyhangú lelkesedéssel. A megtisztelő bizalom sportmunkája jutalma és elismerése.

A DKASE válsága úgylátszik elsimulóban van, sőt erősödni kiván, új szakosztályokat állit fel, tenisz, vivó, birkozó, atletikai alosztályokat és erős sportmunkába kiván fogni. Igy is van ez rendjén és ilt kell segiteni és akcióba lépni a kereskedő á sadalomnak.

Kapósok a vidéki játékvezetők és nagy sikert arattak vasárnap is. A berettyóujfalui **Schvéd Gyula** vezette a DVSE—NyTVE derbit és kitünő biráskodásával nemcsak a győztes Villanygyár, hanem a vesztes NyTVE is annyira meg volt elégedve, hogy külön megköszönlék neki a jó játékvezetést s máskorra is hivják, kérik. — **Schick** Jenő Debrecenben vezette le jól a DEAC—MTK mérkőzést, **Krémer** Nagykállóban S ha hozzávesszük, hogy **Bakó** és dr **Glückmann** is állandóan jól vezetik a mérkőzéseket, megállapitható, hogy kiváló birógárda nőtt fel a vidéken

A vasárnapi mérkőzések játékvezetői: Debrecenben vasutas-pálya: DKASE—NyTVE, vezeti: dr Vargha Béla. — Villanygyár—PMÁV, vezeti: dr Nagy Zsolt. — D. Textil—DEAC, vezeti: Gutfreund. — Berettyóujfalu: B. Turul—NyAFE, vezeti: dr Csicsák. — Mátészalka MTK—NSE, vezeti: Stuiber. Nyiregyháza NyKISE—NyVSC, vezeti: dr Glückmann. — Karcag, Karcagi—MOVE—DVSC, vezeti: Grosszmann.

Mi ujság a városokban

Salgótarjánban legkisebb a póladó. Mindössze 37 százalék.

Hódmezővásárhely és **Kiskunfélegyháza** viszont 130 százalékkal állanak az élen.

Kecskemét a jövő évi költségvetésbe 10.000 pengőt állitott be az idegenforgalom fejlesztésére.

Kaposvár 10 vagon befogadóképességü hűtőházat épittet.

Miskolc száz hadirokkantnak ad 300—300 négyszögöles telket teljesen ingyen.

Vácott 20.000 pengő költséggel otthont épitenek az elagott iparosok részére.

Miskolc kapja meg az első középfokú ipariskolát, amely a következő tanévben már meg is kezdi működését.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZEDE.

Javult a búza és a rozs.

A tiszai búza árát 5 fillérrel, a felső tiszai búza árát 5—10 fillérrel emelték, úgyhogy most már mindkét vidékről származó árú ára egyforma. A többi állomásokról származó búza ára nem változott.

Rozs 10 fillérrel drágult. Árpa a tegnapi árkeretben maradt. A zab 15—20 fillérrel emelkedett. A tengeri is jobb egy árnyalattal. 10 filléres áremelkedés állott elő. Itt is egyformán jegyzik most már a tiszántúli és a dunántúli tengerit.

Készárúpiac: Búza tiszavidéki 77 kg 17.80—18.10, 78 kg 18.00—18.25, 79 kg 18.00—18.40, 80 kg 18.30—18.50. — Felsőtiszai 77 kg 17.80—18.10, 78 kg 18.00—18.25, 79 kg 18.20—18.40, 80 kg 18.30—18.50. — Duna—tiszaközi fejérmegyei és dunántúli 77 kg 17.60—17.90, 78 kg 17.90—18.05, 79 kg 18.2 80 kg 18.10—18.30, rozs pestvidéki 14.65—14.75, más származású 14.80 15.00, takarmányárpa elsőrendü 14.00 14.50, középminőségü 13.50—13.70, sörárpa kiváló 21.00—22.50, prima 18.00—20.00, sörárpa 16.00—17.00, — zab elsőrendü 16.35—16.40, középminőségü 16.20—16.35, tengeri tiszántúli új 9.30—9.40, egyéb áll. 9.30—9.40 őrlemények: korpa 9.40—9.50, nyolcas liszt 12.10—12.30.

Magvak és hüvelyesek: Köles fehér 17.00—19.00, vörös 13.00—15.00, — egyéb 12.50—13.00, napraforgó tarka 14.50—15.50, tökmag nagyszemü 32.00—34.00, kisszemü 29.00—30.00, kék mák 96.00—100.00, Viktória borsó 17.—19.00, zöld expressz 13.00—14.50, őszi 14.00—15.50, lucese nagyszemü 40.00—46.00, középszemü 32.00—38., kisszemü 24.00—26.00, fehér hosszúbab 33.00—35.00, lapos 29.00—31.00, dunai 27.50—28.00, dunántúli 26.50—27.00, gömbölyü fürj 25.50—26.50, hosszú fürj 24.50—25.00, lucerna ny. 120.00—126.00, lóhere 116.00—120.00, tavaszi bükköny 17.00—18.00, csillagfürt 10.50—11.00, répaszelet 7.25—8.50 mázsánként.

„A DEBRECZEN" képes melléklete szenzációs

KÖNYV

A JEGYZŐK ORSZÁGOS ÁRVAHÁZ EGYESÜLETÉNEK 50 ÉVES TÖRTÉNETE

Ebben az évben, éppen a hónapnak 14. napján ünnepelte a Jegyzők Országos Árvaház Egyesülete fennállásának ötven éves évfordulóját, mely alkalomból fényes külsőségek között lezajló ünnepség keretében elevenítették fel a félszázad történetét. Budapesten, jubiláris díszközgyűlésen került a nagy nyilvánosság elé a munka, melyet ez az áldásos egyesület végzett a jegyzőárvák nevelletésével társadalmi téren ebben az országban.

A jubileummal kapcsolatban díszes kiállítású évkönyvet adott ki az egyesület Brogli József országgyűlési képviselő, az egyesület igazgatójának szerkesztésében, mely évkönyvben a gazdag elmúlt fél évszázad története van benne igen részletes tárgyalásban.

A mult és jelen vezetőségének munkája, a mult és jelen árvanevelés értékes állomásairól tanuskodik ez a könyv és arról, hogy egyetlen rétege a társadalomnak milyen hathatós karitatív munkát tud kifejteni a köz érdekében, ha egy gondolattal, az egységes szeretet nevében dolgoznak. Öröm nézni, hogy mit mivelt ez az egyesület és ennek az egyesületnek lelkes gárdája az árvanevelés terén. És boldog elégedettséggel látja az ember, hogy az egyesület által nevelt árvák ötven esztendő alatt a legváltozatosabb életpályákra kerülhettek és hasznos tagjaivá lehettek az egyetemes magyar elvesztették szüleiket, otthont, nevelést, társadalomnak. Fiúk és leányok, akik tudást, felkészültséget szereztek ennek az egyesületnek apát, anyát pótoló vezetés mellett.

Egészen bizonyos, hogy az Jegyzők Országos Árvaház Egyesülete ezen a téren iskolapéldát adott az elmúlt ötven esztendő alatt és az is bizonyos, hogy ez a példa nagyon, de nagyon követésre méltó a magyar társadalom száz és féle társadalmi állású emberének. Példa arra, hogy az egymásért élő egyforma pályán küzdők minden megerőltetés nélkül tudnak segíteni egymáson.

És ez a legszebb, legszentebb érdeme ennek az egyesületnek.

Mert jövőt nevelnek és nevelnek a magyar jövő számára.

GRÜNFELD SALAMON nőidivat szalonját áthelyezte Piac u. 58. sz. Linóleum udvar.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMTATVÁNYOK

alábbi szövegekben a kiadóhivatal pénztáránál, darabonként 10 fillérért kaphatók:

Raktárhelyiség kiadó.
Üzlethelyiség kiadó.
Pince kiadó.
.....hold föld eladó.
Ez a ház eladó.
Bútorozott szoba 1. sz.
Bútorozott szoba 2. sz.
Kiadó lakás 1 2 3 4 6. szobás.

Levelezés

Ügyvédi határidőnapló megjelent. — Naptárak az 1937. évre már kaphatók, asztali 50, kis falitömb 10 fillér Springer könyv, papír fotoszaküzletében. vv.

Skót mintáju különleges gyapju Salát legolcsóbban HAVAS *Harisnyaház Bádogos u. 1.*

Nyomozó iroda

Magánnyomozó Gálócsy, Varga ucca 25. rendőrségi és évtizedes magángyakorlattal —, megfigyel, informál, s nyomoz bárhol. 64. 12. 1

Magánnyomozó iroda. Szabó nyug. detektiv, **Kigyó ucca 57.** A legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, informál, vidéken is. 65 12. 1.

Alkalmazást nyer férfi

Vincellért mezőgazdálkodásban is önállóan helytállót, — kisebb gazdaságba, — előnyös feltételekkel, azonnal felfogadok. — Cim a kiadóban. 848

Nagyvállalat keres felsőipariskola gépészeti ágazatot végzett telepmestert, debreceni telepe részére — Ajánlatok írásban „Telepmester" jeligére a kiadóba küldendők. 872

Fodrászsegédet kisegítőnek felveszek, Varga, Cegléd ucca 2. 880

Fodrászsegéd, kisegítésre belépheť — Sámsoni út 48., Rebman. 883

Alkalmazást nyer nő

Főzni tudó mindenest keresek azonnali belépésre, Hívelyes ucca 6. sz. 875

Mindenes főzőnő, jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik, Szent Anna ucca 6. szám, emeleten, 10 órától. 882

Bejárónőt azonnalra felvesz, Szoboszlai úti bérház C. l. III. 13 ajtó. 873

Bejárónő azonnalra felvétetik, Nádor ucca 4. szám. 871

Fényképész-tanulónak ügyes lányt azonnal felveszek, Perczel, Kálvin tér 3. 888

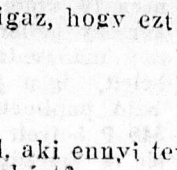
Németben tökéletes okl. izr. tanítónőt keresek, két gyermekemhez. Ajánlatokat sürgősen dr Herbst Géza, Báránd, címre kérek. 885

Jól főző mindenes, december elsejére felvétetik. Jelentkezni Piac ucca 41. udvarban, papír raktár este 6—8 óra között Bika bérház, félemelet 4. ajtó. 1002

Ajánlat



Tekintse meg úriszabóságomat, ahol modern szabású ruhát készítek, rendelésre. Ács Miklós, Simonffy ucca 2. 1515 11. 24.



Aki a babáját javíttatni akarja, az „Olcsó bazár" (Gambrinus átjáró) egészen előnyösen vállalja. 878 12. 20

Gazdálkodók figyelmébe. Páll Mihály férfiruha raktárát Csapó 11. alól áthelyezte Dégenfeld tér 3. alá, a vassátorral szemben. Szíves pártfogást kér. 1534 11. 25

Ágysodronyok összecsukós vaságyak s gyermekágyak, mosdók állófogasok stb. viszont eladóknak árengedmény, Ottónál, Rákóczi utca 13. szám. 1605 11, 25

Dióbél naponta frissen törve feles fehér egy kiló P 2·50 II. rendü egy kiló P 2·30 **Diótöröde** Honvéd ucca 9.

Tégla és cserép jó minőségben, olcsó árban kapható Sebestyén Lajos téglagyárában. — Iroda: Fürdő ucca 2 sz. Telefon: 26—10. 1572 vv.

Szent a föld

REGÉNY

irta: Szalacsy Rácz Imre

(72. folytatás.)

— Nem írt még, édesanyám.

— Vajjon miért nem írt? — kérdezte édesanyám fátyolos hangos.

— Mert én se írtam neki! Bal kézzel nem tudok én szerelmes levelet írni...

— Persze, persze, — könnyezett csendben édesanyám! — de talán megírnám én, ha nem is olyan szerelmesen...

— Nem tudom én, édesanyám!

— Próbáld meg, fiam! Aztán ha az Isten azt se akarja, legalább túl leszel rajta. Mert jobb a bizonyosság, ha mindjárt rossz is, mint a bizonytalanság...

— Akkor essünk át rajta, édesanyám!...

— Aztán azt mondod, hogy mit fogsz csinálni!? Hála Istennek van egy kis földünk, te is szereztél hozzá! Ha az apádnak elég volt, te is meg élsz belőle becsülettel! Megsegít az Isten, fiam! Legalább megmaradsz nekünk! Hiszen az utóbbi időben alig-alig láttunk!...

— Hát nem elveszett az életem még, édesanyám?...

— Hogy volna, fiam! Dehogy, dehogy! — malkan sirdogált édesanyám és olyan jó, de olyan jó volt vele sirni. Már az se fájt, hogy csak a balkezemmel tudtam letörülni a könnyem...

XI.

VÉRES SZIVVEL A TARLÓN.

— Beszéljen már valamit, főhadnagy úr!

— Mit beszéljek, Ferenc?

— Tudja az Áldás, arról a csatáról!

— Nem tudok én mit beszélni!

— Csak emlékszel még rá! — tért rá ismét a régi tegeződésre Kolompér Ferenc, amint a pipájával bajlódott, mert sehogy se akart szelelni a mocskos jószág.

— Emlékszem, persze, hogy emlékszem...

— Veszélyes volt?

— Nagyon!

— Jött a golyó, mint az eső, mi?

— Jött!

— Csapott a bomba, mint az Isten-nyila!

— Csapott! — mondtam gépiesen a szavakat, míg a tekintetem futkosott a búzakereszt tövéből a learatott tarlón végig, végig.

— De lassan csepegteted a szavakat! — szólott kedves bosszúsággal Kolompér Ferenc.

— Szerettem volna egyet-mást hallani a csatáról! Hiszen tudja, — magázott újra — vitéz főhadnagy úr, hogy Boszniában én se lakadalomban jártam...

— Tudom!

— Igaz, hogy most a repülők is csatáznak?

— Igaz!

— A gyalog emberrel?

— Azzal is!

— A jebuzeusát! Ezt az egyet nem tudom elképzelni! Mert a huszár attak, az más! Ágyúlövés, puskázás, roham, de a repülőgépek? — fene dolog lehet.

— Nagyon komisz!

— Verje meg az Isten a sok gyilkos szerszámát! De még azt is, aki kitalálta!...

Ketten voltunk a tarlón Kolompér Ferenccel.

Engem kihuzott a szívem, mert látni akartam azt a földet, amelyet a művészetemmel kerestem.

Kolompér Ferencet kihozta a kötelesség, mert az ő tiszte volt, hogy sorkeresztekkel tarkított tarlón alkalmas szérüt nyessen a hatszáz kereszt búza kazaljának.

A szérű már készen volt. Simára nyeste azt Kolompér Ferenc: mint az asztallapja, olyan volt a hosszukás, nyesett négyszög.

Munka után keresztövébe ültünk, így indult meg a beszélgetés.

Inkább csak az öreg Kolompér Ferenc beszélt, míg én szükszavúan felelgettem.

Mondjad már, Pali fiam, igaz, hogy ezt a tanyát pingálásból vetted?

— Abból ám!

— Képek árából?

— Igen!

— Aztán volt olyan bolond, aki ennyi tenger pénzt adott azokért a képekért?

— Volt ám!

— A teremtésit! Jó mesterséget választottál! — szólott elismerőleg, de aztán felkötött csonka karomra siklott pillantása és elhallgatott.

Ez a sokat jelentő tekintet megmarkolta az én szivem is és szerettem volna szabadulni a felbugyborékoló gondolatoktól. Menekülni szerettem volna magam elől, azért az öreghez fordultam:

— Beszéljen valamiről, Ferenc bácsi.

— Miről beszéljek?

— Boszniáról, azokról a csatákról...

— Ne gyermekeskedj már fiam! Neked beszéljek a csatákról? Ne bolondozz már velem, fiam!...

— Mégis más volt az, mint a mai! — próbáltam beszédbe lovalni az öreg embert.

— Más, de más ám! Gyermekjáték, macskazene! Tudom én. Ma egyetlen nap alatt több embert megölnek, mint akkor az egész hadjárat alatt!...

— Azt mondja már, Ferenc bácsi! Félt nagyon?

— Kicsoda? Én?

— Hát!

— Nem mondom, hogy nem, de egyre meg suly, eiszántam én magam akkor. Csak azért imádkoztam mindig, hogy a kezem vagy a lábam ott ne maradjon. Hogy nyomorék ne legyek... — és ebben a pillanatban vette észre az öreg ember, hogy megint rosszul szólott. Mentegetni próbálta a helyzetet, de annál inkább belezavarodott a szavakba:

(Folytatjuk.)

Dióbél

hófehér, egy kiló

2·80

1 citrom 5 fillér. Déligyümölcs-csarnok PIAC UCCA 7. SZÁM.

NÉV ÉS ÜNNEPNAPI olcsó, hatásos ajándékok, utólérhetetlen rum ése likőrkivonatok évtizedes forrása Földes vegyészillatszertára Bikabérház, — Vigmozi ná!.

Férjem elhalálozása folytán a kályhásipart továbbra is minden fennakadás nélkül, özsém szakszerű vezetésével továbbra is folytatom. Szives támogatást kérve továbbra is, Tisz telettel özv. Gschmeidy Jakabné, Timár ucca 31. szám. Telefon: 13—41. sz. 1599 1. 4.

Szép fekete, kosszú kabát, műselyem béléssel, P 29.—. Ruhacsarnok, Csapó u. 14. sz., az udvarban. 527 12. 13.

NE MENJEN PESTRE. mert 25 fillérért sok értékes dolgot vásárolhat nálam. 10 iv állványpapír, 25 rajzszeggel 25 fillér. — 4. pár cipőfüző cell. véggel 25 fill. — 5. gomb, selyem fényü stoppamut 25 f., 1 babi hintőpor, 1 babi szappannal 25 fill. — 1 doboz dominó játék 25. 1 himző, vagy manikür olló 25 fillér és még százféle cikk, mert a **FISCHER-BOLT az olcsóságok csodaforrása, Teleki ucca 73.**

Ajánlja, mint alkalmi vételt, a **Steuer divatház, Csapó ucca 10. szám,** puha és kemény gallérral, dupla manzsettás, végig bélelt, igen jól mosható puplinette ingeit. **548 P helyett 3.88 fillérért,** márkás hibátlan „Viskosa" női selyem harisnyáit **2.28 P helyett 1.68** fillérért és más alkalmi áruit, igen olcsón. — Eszközöljön egy próbavásárlást saját érdekében. 528 12. 13.

Hócipőt, sárcipőt tökéletesen javít Orbán, Piac ucca 7. 1042 1, 15

Cserépkályhák átrakását, tisztítását a legolcsóbban vállalom. Uj kályhák olcsón kaphatók. Mese István cserépkályhás, Rákóczi u. 1. szám. 1804 11. 30

Varrógép kölcsönzés varrógépeket, kerékpárokat veszek, cserélek, eladok, varrógép részek kapható. Javí ások jótállással, Eisenberger, Csapó ucca 101 798 12. 17.

Keszler nemcsak kerékpárban és alkatrészben a legolcsóbb, hanem a javításba adott kerékpárokat jóformán fillérekért javítja, Széchenyi ucca 1. szám. 1148 11. 20

Bőrkabátot, lengyelbundát, fekete kabátot, WEISZ SÁNDORTÓL. Csapó ucca 10. szám. 560 12. 31

Bőrkabát festés, cipőt, retikült stb villanygéppel fest Nagy Károly, Batthyány utca 10. szám. 728 12, 10

Bármilyen órát pontosan javít jót állással. — Uj óra olcsón kapható. Borbély Gyula, Kossuth ucca 4. szám. 998 11 16

Paulo vésnök és bélyegzőkészítő, dombornyomda, zománc-, réz- és öntött címtáblák Batthyány u. 1. sz. (telefon: 13-65.) 964 12. 13.

Keresiet

Vadat, legmagasabb napi áron veszek. Wagnerné. Délelőtt 2 óráig Simonffy uccai 3. számú sátor. Délután pedig Árpád tér 31. szám. 851

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdája

Elelmiszer Ital

BOR édeskés, új, öt liter vételnél már 44 fillér, a „Hullaházban" Timár ucca 31. szám. 1518 11. 25

Óbor, kiváló minőség, literenként ötven fillérért —, BONI termelői kimérés Werbőczi ucca 6. 190

Télj alma, sajáttermésü, kézzel szedett, kaphatók Ungvár ucca 4. szám. Baranyi uccából nyilik. 1788 11. 29

Megnyilt vitéz dr Nábráczki Béláné borlerakata, Méliusz tér 7. Kiváló fajborok kaphatók. 366

Teljes ellátás

Kellemes lakás finom koszt, a Hungária penzióban, szobák napokra, és hónap számra, Ferenc József ut 59. szám. 27, 12, 1

Pénz

Kölcsönöket, elsőhelyi bekebelezésre vagy árufedezet mellett folyósítunk, tőzsdei megbizalásokat elfogadunk, betéteket gyümölcsöztetünk. Magyar Általános Takarékpénztár, Piac ucca 81 szám 1918 12. 1

Oktatás

Zongorázni tanitok kezdőket, haladókat, képzősöket akadémiai módszerrel Hatvan u. 24. Első lakás. 951 0 3. vv

Állástalan tanárok az összes iskolatipusok tantárgyainak és modern nyelvek nek tanítását vállalják. Jelentkezés: Piac ucca 44. földszint 5 ajtó. 788 11. 30.

Jazz-zongorát tanít Pesten és külföldön végzett fiatalasszony L László Anny Werbőczy ucca 4 III. 7 Iparkamara. 849 11. 26.

Autó, motor kerékpár

Kerékpárt, rádiót, a legolcsóbban, Emerich és Budaházy autóműszaki üzletében vásárolhat, Halköz 3. 526 12. 13.

Kerékpárt, Bosch világítással vagy zálogcéduláját keresek megvételre, ajánlatokat leirással, utolsó árral a kiadóba kérek, „Kerékpár" jeligére. 1006

Rádió

Standard 3/a rádió 3+1 lámpás külön hangszóróval 60 pengőért eladó. Domokos Lajos u. 6. sz. 1002

Bútor

Hálók, ebédlők, rekamiék, s kombinált szekrények, sezlonok, hármasszekrények, bőrgarniturák, előszobafalak —, festmények, egyes bútordarabok, — konyhakredencek, tükrök eladók, Széchenyi ucca 6. szám. Bútormagazin. 435 12. 12.

Használt bútorokat, varrógépet, kerékpárt, zongorát, s Wertheimszekrényt és egyéb ingóságokat veszek, eladok, cseréléek. Hívásra házhoz megyek, „Bútorház" Csapó ucca 6. sz., udvarban. 433 12. 10

Tüzelő anyagok

Katonatisztek, altisztek, katonai hivatalok, „Unió"-tagok elsőrendü tűzifát, szenet, kokszot, brikettet, téli beszerzésre is havi részletfizetésre, készpénzáron kapnak. 100 kilót már házhoz szállitva. **„Margit" tűzifa és szén kereskedelmi vállalatnál, a Margitfürdő** mellett. Telefon: 10-24. 453 12. 15

Atadó üzlet vendéglő

Haláleset folytán Hajdúszoboszlón jómenetelü fűszer-, vas és csemege üzlet, kedvező feltételekkel átadó. Cim: Wohlberg Hirlapiroda, Hajdúszoboszló. 834

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka s. drb	2.20-3.50	kilója	0.98—1.05
Pulyka k. kg	0.70—.80	Tyúk párja	4.50—6.00
Liba s. drb	4.00—5.50	Jérce párja	3.20—4.30
Liba k. kg	1.20—1.40	Csirke párja	1.20—3.10
Kacsa s. drb	1.80—3.20	Tojás darabja	0.10—12
Kacsa k. kg	1.10—1.20	Tojás kg	2.00—2.15
Kappan és csirke			

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kilója	0.40—0.65	Szőlő kilója	0.20—0.60
Apró alma	0.20—0.36	Őszibarack	0.50—0.70
Birsalma kg	0.30—0.40	Citrom drb	0.07—0.12
Dió kilója	0.75—0.80		

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma kilója	0.08—0.10	Petrezselyem, sárgarépa cs.	0.03—0.04
Fokhagyma kilója	0.60—0.80	Bab. száraz kg	.26—.30
Burgonya rózsa kilója	0.08—0.09	Zeller drb	0.01—0.03
vegyes kilója	0.04—.06	Retek drb	0.02—0.03
Fejeskáposzta	0.03—.8	Spenót és sóska csom.	0.02—0.03
Kelkáposzta	0.02—0.03	Saláta feje	0.02—0.04
Savanyúkáposzta kilója	0.16—0.18	Zöldhagyma cs	0.03—5
Karfiol drb	0.10—0.40	Gomba kg	0.60—0.80
Kalarábé drb	0.01—.02	Paprika drb	0.01—0.03
		Tök drb	0.08—0.20

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kenyér kg	0.36	Rozs kenyér kg	0.22
Félbarna kilója	0.32	Péksütemény drb	0.05
Barna kenyér kg	0.28		

PIACI LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg	0.32	Búzadara kilója	0.40
Búzaliszt 0-ás kg	0.32	Rizsliszt kilója	0.18
Búzaliszt 2-ős kg	0.30	Korna kilója	0.09 fillér
Búzaliszt 4-es kg	0.27		

Kiadó lakás kétszobás

Kétszobás fürdőszobás lakás, — azonnalra kiadó. Víz, gáz, villany, Poroszlay út 64. szám. 782

Kiadó lakás háromszobás

Három és négyszobás uccai lakás, központi fütéssel, a Bikabérházban, májusra kiadó. 726

Lakást keres

Kétszobás összkomfortos tiszta úri lakást keresek. Esetleg villamos mentén. Cim a kiadóban. 159 vv

Kétszobás, komfortos lakást, jan. hó elsejére keresek. — Telefon: 32—04. 874

Négyszobás, komfortos lakást keresek, május elsejére, — központban földszinten vagy első emeleten. — „Tisztviselő 881." jeligére. 882

Butorozott szoba

Nébány olcsó bavibéres szoba még előjegyezhető az Arany Bika szállodában. Központi fütés, hideg, melegvíz, kényelem. Havibér 50 pengőtől. Felvilágositást az iroda ad. 749

Ingóságvétel

Kondenzoros fényképnagyitó gépet, vagy külön kondenzort megvételre keres Piac 38. műterem. 1002

Ingóság eladás

Eladó 400 kg teherbíró vasszerkezetü lift, üvegezett iroda, vagy elválaszló sarkos falak, előszoba faburkolatok, ruhatartó, sarkonforgó vasfogasok. Csapó ucca 14., festéküzletben. 561 11. 19.

Nagy őszi vásár az Ingóságközvetitőben Eladásra kerülnek szép eredeti amerikai iróasztalok, komplett úriszobaberendezések, magános könyvszekrények, különböző ülőgarniturák, szőnyegek, futószőnyegek, szekreterek, nacional kasszák gázkályhák, fürdőkádak, szobaklozettek stb Megvételre keresünk régi poharakat, komótokat, szekrényeket, irósztalokat, dísztárgyakat, bármilyen dísz és ezüst tárgyakról szóló zálogcédulákat. Ingóságközvetitő, Kálvin tér 19. szám. Telefon: 11—99 szám. 1520

Használt bútort zálogjgyet, varrógépet, szőnyeget, ruhanemüt ingóságokat veszek, — Barna, Csapó ucca 16. Hivásra jövök. Telefon 32—11. szám. 271 12. 2.

Hálószobabútor félhálók, irógép, iróasztal, sezlonok, konzumtükör, hármasszekrény, szőrmadrácz eladó. Simonffy ucca 7. bútorüzlet. 802 1. 17.

Két darab jó minőségü cserépkályha, jutányos áron eladó. Gázgyár ucca 6. 823

Táskagramofon 15 pengő, gramofonlemez 50 fillértől, — rádió 25 pengő, villany körte csere 20 fillér. Mindent cserélünk. Vagyonmentő, Hunyadi u 18. sz. 836 12. 18

Elveszett

Becsomagolt szürke selyemsál elveszett. Becsületes megtaláló adja le Nagy József szücsmesternél. Az elvesztője szegény, családos bolíszolga, akinek egész havi fizetése menne rá a kárra.

Gazdasági termények

Szőlővesszők, saját telepemről, gyökereztetett vesszők minden fajokban átvehető. Árpád tér 33. sz. 102 11. 19

Eladó házhely

Olcsó házhelyek eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán Felvilágositást ad dr csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy u. 12. sz., I. emelet. 1231 vv

Eladó ház

Eladó Király Ferenc ucca 28. számú ház. Értekezni ugyanott, vagy Némethy Sándornál, Simonffy ucca 2. sz. 883 12. 26

Eladó föld

ELADÓ Hajduszoboszlón a „Déli tilalmas" düllőben 26 hold szántóföld. Továbbá a gyógyfürdő közelében, a „Bánom" szőllőskertben 944 négyszögöl szántóföld, gyümölcsfákkal s épülettel Ugyancsak a fürdő közelében a Böszörményi út mellett 634 négyszögöl házhelyek. Érdeklődni lehet: Czeglédy Lajos Hajduszoboszló, Rákóczi utca 74 sz alatt. 1209

Felelősszerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

Lapkiadó Rt. kiadása. Tiszántúli Könyv- és